

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE

2024-04-26

Ärendenr:

NV-09160-23

Uppföljning av strandskyddet 2023

Redovisning av uppdrag i regleringsbrev för budgetåret
2024 avseende Naturvårdsverket

Innehåll

INLEDNING	4
Redovisningen	4
Bakgrund	4
Genomförande	6
LÄNSSTYRELSEARNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2023	7
Beslut om strandskyddsdispens	7
Upphävande av strandskyddet	7
Överklagade beslut	7
Tillsynsbeslut	8
Figurer och tabeller	8
KOMMUNERNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2023	21
Beslut om strandskyddsdispens	21
Tillsynsbeslut	22
Figurer och tabeller	23
JÄMFÖRELSE ÖVER FLERA ÅR	39
APPENDIX	43
Indelning i sex kommuntyper (SL6)	43
Beskrivning av de sex kommuntyperna	43

Inledning

Redovisningen

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket har i regleringsbrevet för budgetåret 2024 ett uppdrag om uppföljning av strandskyddet. Motsvarande jämförbar statistik har förts sedan 2011 års strandskyddsbeslut, vilket innebär att statistik nu redovisas för trettonde året i följd.

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket ska redovisa statistik för hur kommuner och länsstyrelser har beslutat i ärenden om upphävande av och dispens från strandskyddet, samt i ärenden om tillsyn över strandskyddet. Av redovisningen ska det framgå hur många upphävanden och dispenser samt nekade upphävanden och dispenser som respektive länsstyrelse och kommun har beslutat om under 2023, fördelat på kommuner och olika typer av kommuner. Av redovisningen ska även framgå hur många tillsynsbeslut som har fattats under 2023, fördelat på kommuner och olika typer av kommuner. Statistiken ska visa vilket ändamål upphävandet haft, för vilken åtgärd dispensen har getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för dispensbeslutet samt om beslutet avser en nyetablering. För tillsynsbeslut ska ändamålet med beslutet anges. Naturvårdsverket ska även redovisa antal kommunala beslut om dispens från eller upphävande av strandskyddet som har överklagats eller som en länsstyrelse har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken, samt kommuners och länsstyrelsers tillsynsbeslut som överklagats. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 30 april 2024.

Bakgrund

Naturvårdsverket har årligen sedan 2010 rapporterat strandskyddsstatistik till regeringen och sedan 2011 har statistiken varit enhetligt jämförbar. Statistiken bygger på beslut om att till exempel medge dispens från strandskyddet eller länsstyrelsers beslut att överpröva kommuners dispensbeslut.

Årets redovisning

Årets rapportering redovisar statistik enligt samma frågeställningar som tidigare år, samt nytt från förra året statistik om kommunernas nekade dispenser. Sedan 2021 fördelas redovisningen även på olika typer av kommuner.

För att visa eventuella trender finns också några jämförelser över flera år i ett eget kapitel. Figurerna visualiserar trender och avvikelser med avseende på det totala antalet dispenser och åtgärder, LIS-dispenser, upphävande av strandskyddet vid små sjöar och vattendrag samt antalet tillsynsbeslut av både kommuner och länsstyrelser.

Äldre generella undantag

Antalet dispenser och upphävanden kan vara svåra att jämföra från län till län. Det beror dels på att äldre generella undantag av olika varianter fortfarande tillämpas i tiotalet län, dels på ytterligare fyra län som bedömer att grävda diken inte omfattas av strandskydd. I andra län bedöms att diken kan omfattas av strandskydd även om de är grävda och att bedömning måste ske i det enskilda fallet. Det kan till exempel vara naturliga bäckar som blivit om- eller urgrävda. De flesta län, men inte alla, har också föreskrivit om undantag för kompletteringsåtgärder enligt 7 kap 17 §.

Dispenser från strandskyddet

I juli 2009 trädde ändringar av strandskyddsreglerna i kraft. Huvudregeln blev då att kommunerna, som första instans, prövar en ansökan om dispens från strandskyddet. Länsstyrelsen är första instans om dispensen avser byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. Ändringarna 2009 innebar även att länsstyrelsen ska granska en kommuns beslut om strandskyddsdispens för att se om det finns skäl att anta att det inte finns förutsättningar för dispens eller att en brist i ärendets handläggning kan ha haft betydelse för utgången i ärendet. Kommunerna ska därför sända alla sina beslut om dispens till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska sedan bedöma om det finns skäl för överprövning av beslutet. Om länsstyrelsen bedömer att det inte finns förutsättningar för dispens ska den upphäva dispensbeslutet. Naturvårdsverket granskade till och med juni 2009 samtliga dispenser. Därefter har det varit Naturvårdsverkets roll att vägleda om strandskyddet samt vid behov överklaga de beslut om dispens som fattas av länsstyrelserna som första prövningsinstans. Naturvårdsverket kan inte överpröva och upphäva länsstyrelsernas beslut.

Upphävande av strandskyddet

Den 1 september 2014 trädde en ny bestämmelse om strandskydd i kraft. I 7 kap. 18 § första stycket 2 miljöbalken tillkom en möjlighet för länsstyrelserna att upphäva strandskyddet om det gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten.

Länsstyrelsen kan dessutom i det enskilda fallet besluta om att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, eller om området enligt plan- och bygglagen avses omfattas av en detaljplan och behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Statistik över kommuners beslut om upphävande av strandskyddet i samband med antagande av detaljplan förs av Boverket.

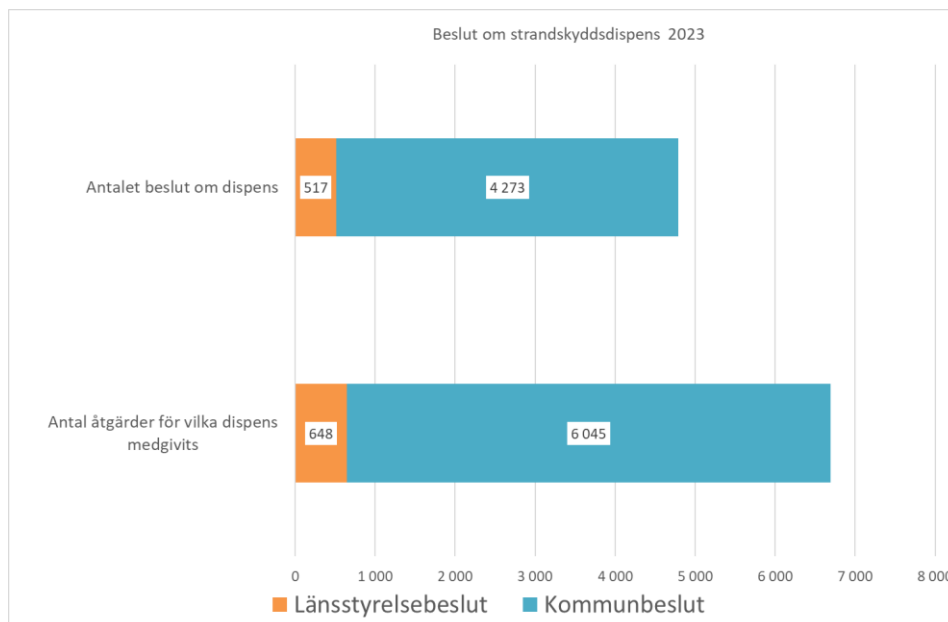
Genomförande

Naturvårdsverket rapporterar besluten uppdelat på utfärdande myndighet, dvs. kommunernas beslut om strandskydd för sig och länsstyrelsernas beslut för sig. Sammanställningen bygger på den information som länsstyrelserna, enligt våra anvisningar, har rapporterat till oss. Vi har bett om att alla celler i tabellerna ska fyllas i, antingen med antalet beslut, upphävanden och så vidare, eller med frågetecknen (?) då information saknas, alternativt med noll (0) då det är säkerställt att beslut saknas. ”K” efter siffror i tabellnumret betyder kommun och ”L” betyder länsstyrelse. Statistiken kring besluten och deras innehåll kan ha förts med en viss variation i landet, oavsett de generella undantagen som beskrivits ovan, men rapporten ger ändå en överskådlig bild av prövningen och de beslut som fattats under 2023.

I några få fall finns mindre avvikelser mellan summor i olika tabellkolumner som borde överensstämma. Vi har strävat efter att få dessa att överensstämma men inte alltid lyckats då grundmaterialet kan ha bedömts olika och att det i efterhand inte har varit möjligt att gå tillbaka och analysera alla beslut återigen. Dessa små avvikelser bedöms inte ha någon betydelse för statistiken i sin helhet.

Tabeller och diagram

Förutom redovisning i tabellform har vi även lagt till en del diagram (figur 1–15) för att visualisera statistiken. Till tabeller och diagram finns en förklarande text som också lyfter delar ur statistiken.

Figur 1 Antal beslut om strandskyddsdispens och antal åtgärder för vilka strandskyddsdispens har medgivits av länsstyrelser eller kommuner, totalt för Sverige 2023. De flesta beslut fattas av kommuner.

Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut 2023

Beslut om strandskyddsdispens

Länsstyrelserna fattar beslut om dispens när det gäller strandskydd i skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken, till exempel naturreservat, nationalparker, Natura 2000-områden eller då det rör byggande av försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg (7 kap. 18 a § miljöbalken).

Tabell 1L. Länsstyrelserna har under 2023 fattat 517 beslut om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 a § punkterna 1 och 2 miljöbalken. I en dispens kan en eller flera åtgärder ha medgivits eller avslagits. I tabell 1L redovisas att 648 åtgärder har medgivits och 172 har nekats. För en mer detaljerad redovisning per kommun, se bilaga 1.

I tabell 2L redovisas fördelningen av de åtgärder som medgivits dispens från strandskyddet av länsstyrelsen per län enligt 7 kap. 18 a § punkterna 1 och 2 miljöbalken.

I tabell 3-4L redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och dispenser för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 1.

Tabell 5L. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Under 2023 har länsstyrelserna fattat flest beslut med hänvisning till det särskilda skälet enligt punkt 5; att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (287 åtgärder av totalt 646; 44 %).

Upphävande av strandskyddet

Tabell 6L. Länsstyrelsen har rätt att upphäva strandskyddet i enskilda fall enligt 7 kap. 18 § punkterna 1-3 miljöbalken. Totalt har 244 beslut omfattande 274 områden fattats i enlighet med denna bestämmelse under 2023. En övervägande del, 214 beslut och 244 områden avsåg punkt 2 (liten sjö eller litet vattendrag).

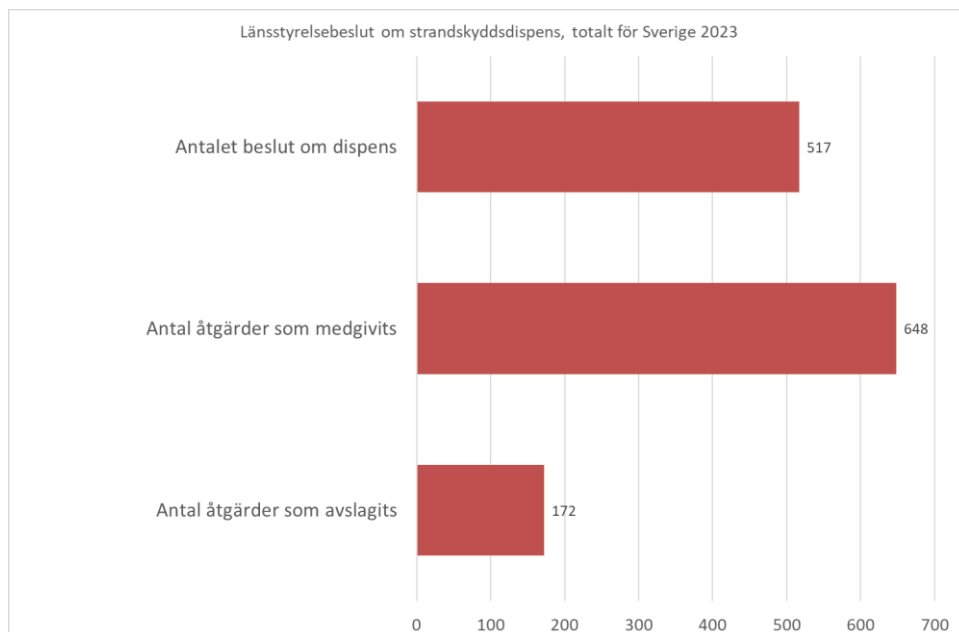
Överklagade beslut

I tabell 7L redovisas antalet beslut om dispens från strandskyddet som avslagits av länsstyrelsen och sedan överklagats till mark- och miljödomstol. Under 2023 beslutade länsstyrelserna om 126 avslag och 53 av dessa (42 %) överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Tillsynsbeslut

I tabell 8L redovisas antalet tillsynsbeslut (beslut om föreläggande) per åtgärd under 2023. Länsstyrelserna beslutade om totalt 134 tillsynsbeslut varav 63 av dessa (47 %) överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

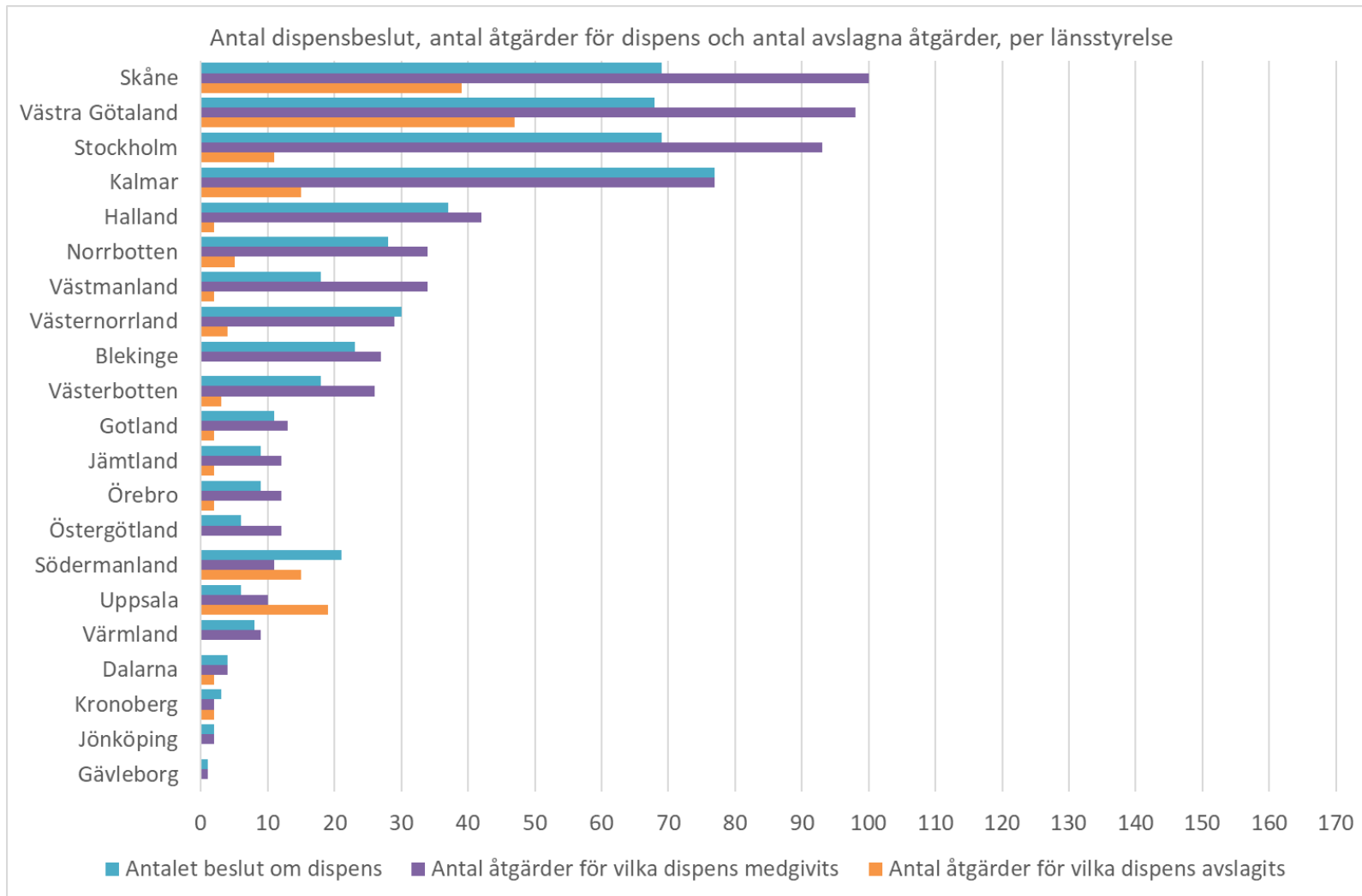
Figurer och tabeller

Figur 2 Antal länsstyrelsebeslut om strandskyddsdispens samt antal åtgärder som medgivits och avslagits i länsstyrelsebeslut, totalt för Sverige 2023 (tabell 1L).

Tabell 1L Beslut om strandskyddsdispens 2023. Antalet beslut av länsstyrelsen i ärenden om dispens från strandskyddet. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder respektive avslag för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antalet beslut om dispens	Antal åtgärder för vilka dispens medgivits	Antal åtgärder för vilka dispens avslagits	Antal medgivna åtgärder per kommun
Stockholm	26	69	93	11	3,6
Uppsala	8	6	10	19	1,3
Södermanland	9	21	11	15	1,2
Östergötland	13	6	12	0	0,9
Jönköping	13	2	2	0	0,2
Kronoberg	8	3	2	2	0,3
Kalmar	12	77	77	15	6,4
Gotland	1	11	13	2	13,0
Blekinge	5	23	27	0	5,4
Skåne	33	69	100	39	3,0
Halland	6	37	42	2	7,0
Västra Götaland	49	68	98	47	2,0
Värmland	16	8	9	0	0,6
Örebro	12	9	12	2	1,0
Västmanland	10	18	34	2	3,4
Dalarna	15	4	4	2	0,3
Gävleborg	10	1	1	0	0,1
Västernorrland	7	30	29	4	4,1
Jämtland	8	9	12	2	1,5
Västerbotten	15	18	26	3	1,7
Norrbotten	14	28	34	5	2,4
Totalt Sverige	290	568	773	170	2,7
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	112	142	30	1,8
12. Glesa landsbygdskommuner	53	84	112	53	2,1
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	25	33	4	2,2
21. Täta blandade kommuner	87	170	205	51	2,4
22. Glesa blandade kommuner	29	88	109	28	3,8
30. Storstadskommuner	26	38	47	6	1,8

Figur 3 Länsvis redovisning av antal dispensbeslut, antal åtgärder för dispens och antal avslagna åtgärder som länsstyrelser beslutat om under 2023, sorterad efter antal åtgärder (tabell 1L). Nio länsstyrelser beslutade om färre än 10 dispenser under året, och fyra beslutade om fler än 50 dispenser.

Tabell 2L Åtgärder för dispens. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av länsstyrelsen under 2023. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen. I mycket glesa landsbygdskommuner, samt i storstadskommuner, beslutade länsstyrelsen om väldigt få åtgärder. Stockholm, Kalmar, Skåne och Västra Götaland beslutade om många fler åtgärder än övriga länsstyrelser.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvansanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	Bostadshus inkl. fritidshus	Komplementbyggnad/tillbyggnad ¹	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga/ Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivsarrangemang	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	1	13	23	17	6	13	0	3	2	15	93
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	0	7	0	3	10
Södermanland	9	0	0	1	0	3	0	0	1	2	4	11
Östergötland	13	4	0	2	0	3	1	0	2	0	0	12
Jönköping	13	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
Kronoberg	8	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
Kalmar	12	0	2	4	0	5	14	0	0	1	51	77
Gotland	1	0	0	4	1	3	0	0	1	0	4	13
Blekinge	5	0	1	5	0	11	6	0	2	0	2	27
Skåne	33	2	7	13	2	5	7	0	3	2	59	100
Halland	6	0	0	2	0	2	4	0	2	1	31	42
Västra Götaland	49	4	4	20	5	5	15	1	20	2	22	98
Värmland	16	0	3	3	0	0	1	0	1	0	1	9
Örebro	12	3	0	0	0	4	0	0	0	0	5	12
Västmanland	10	1	0	0	0	3	9	1	5	1	14	34
Dalarna	15	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	4
Gävleborg	10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Västernorrland	7	0	0	5	1	2	13	0	0	1	7	29
Jämtland	8	3	0	1	0	2	1	0	1	0	4	12
Västerbotten	15	0	0	4	0	14	0	1	2	0	5	26
Norrbottnen	14	0	12	12	1	1	1	0	1	1	5	34
Totalt Sverige	290	18	42	102	27	71	85	3	52	13	235	648
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	0	10	14	7	18	12	0	6	2	73	142
12. Glesa landsbygdskommuner	53	3	9	21	5	12	19	0	10	1	32	112
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	1	6	9	0	6	0	1	1	0	9	33
21. Täta blandade kommuner	87	13	7	29	9	11	31	1	19	8	77	205
22. Glesa blandade kommuner	29	0	6	20	1	21	15	0	13	0	33	109
30. Storstadskommuner	26	1	4	9	5	3	8	1	3	2	11	47

¹ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Tabell 3-4L Antalet dispenser per länsstyrelse för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och bryggor. Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte. Länsstyrelserna har medgivit endast enstaka bostadshus och bryggor under 2023. Norrbotten och Västerbotten har fler nyetableringar än övriga län.

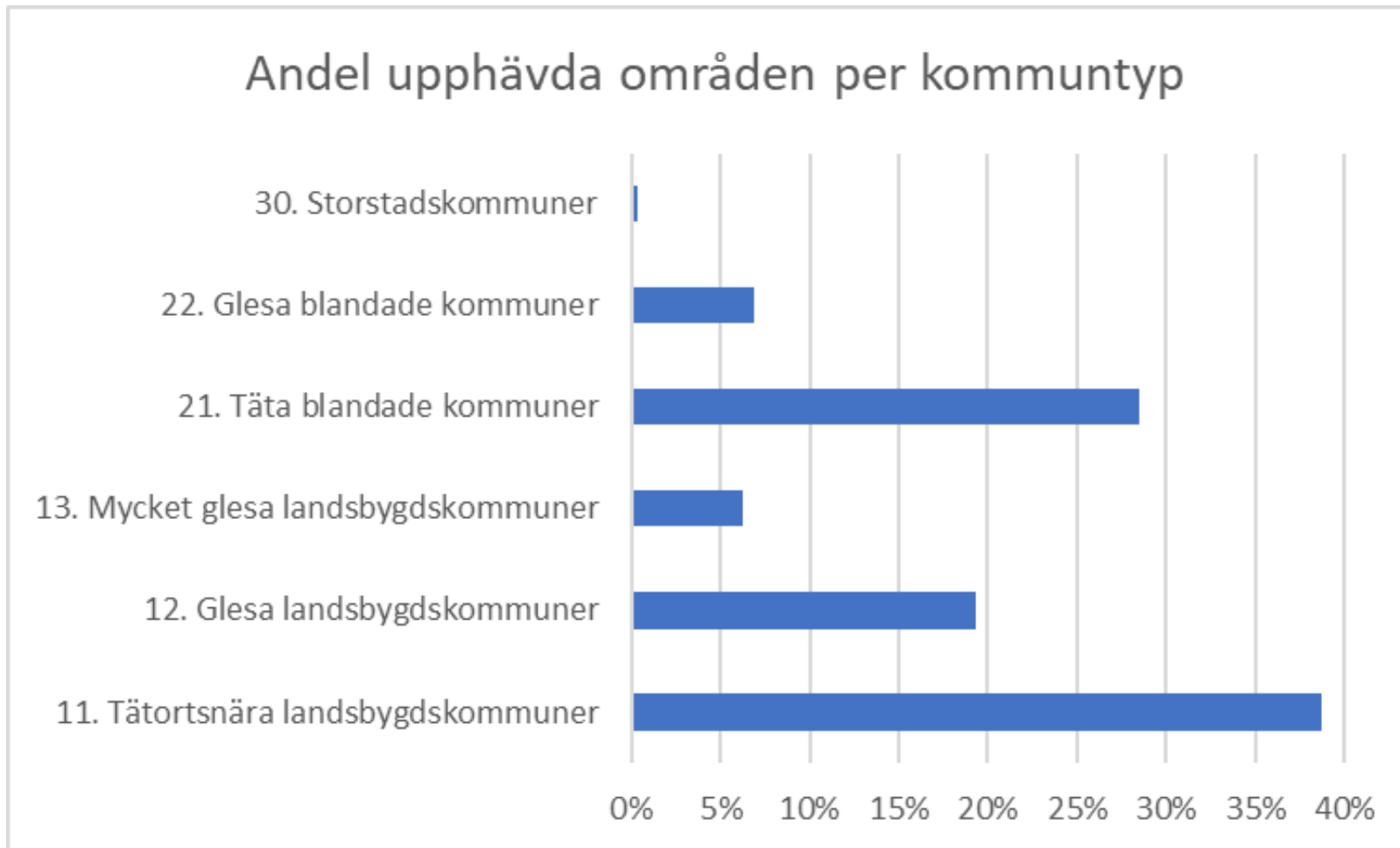
Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor	Antal hus per kommun	Antal bryggor per kommun
Stockholm	26	0	3	0,0	0,1
Uppsala	8	0	0	0,0	0,0
Södermanland	9	0	0	0,0	0,0
Östergötland	13	0	3	0,0	0,2
Jönköping	13	0	1	0,0	0,1
Kronoberg	8	0	1	0,0	0,1
Kalmar	12	1	1	0,1	0,1
Gotland	1	0	3	0,0	3,0
Blekinge	5	0	4	0,0	0,8
Skåne	33	0	1	0,0	0,0
Halland	6	0	1	0,0	0,2
Västra Götaland	49	0	0	0,0	0,0
Värmland	16	1	0	0,1	0,0
Örebro	12	0	0	0,0	0,0
Västmanland	10	0	0	0,0	0,0
Dalarna	15	0	0	0,0	0,0
Gävleborg	10	0	0	0,0	0,0
Västernorrland	7	0	0	0,0	0,0
Jämtland	8	0	2	0,0	0,3
Västerbotten	15	0	7	0,0	0,5
Norrbotten	14	12	0	0,9	0,0
Totalt Sverige	290	14	27	0,0	0,1
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	1	9	0,0	0,1
12. Glesa landsbygdskommuner	53	3	6	0,1	0,1
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	6	6	0,4	0,4
21. Täta blandade kommuner	87	0	1	0,0	0,0
22. Glesa blandade kommuner	29	4	5	0,1	0,2
30. Storstadskommuner	26	0	0	0,0	0,0

Tabell 5L. Skäl för beviljade dispenser per län under 2023. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen. Det vanligaste skälet för dispens var att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (18 c § 5).

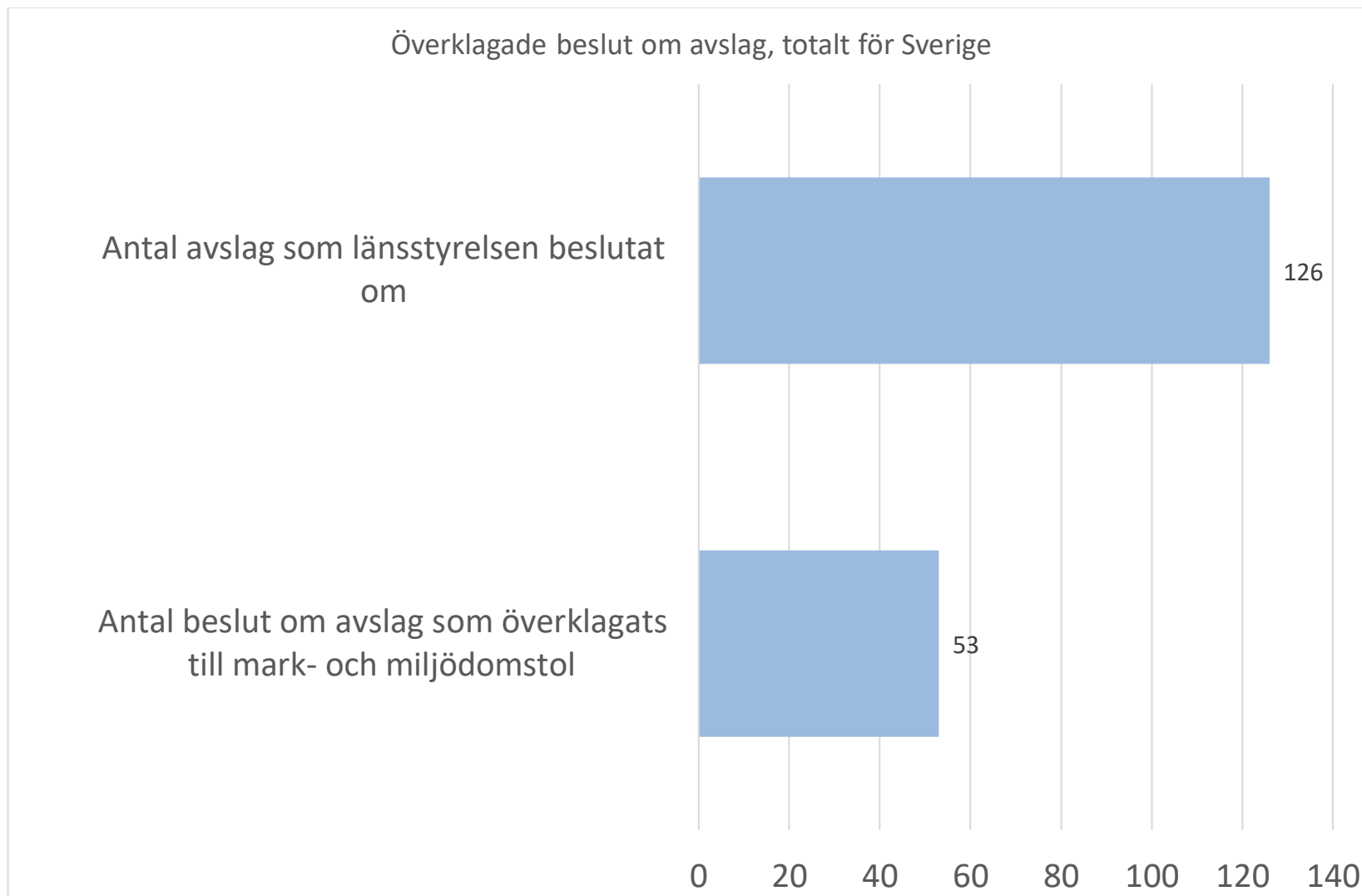
Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	30	0	3	1	59	0	0	93
Uppsala	8	0	0	0	0	10	0	0	10
Södermanland	9	2	0	1	1	7	0	0	11
Östergötland	13	2	0	3	0	7	0	0	12
Jönköping	13	0	0	1	1	0	0	0	2
Kronoberg	8	0	0	1	0	1	0	0	2
Kalmar	12	13	0	32	0	32	0	0	77
Gotland	1	7	0	1	0	2	1	0	11
Blekinge	5	12	0	9	4	2	0	0	27
Skåne	33	38	0	6	1	55	0	0	100
Halland	6	6	0	29	1	4	1	1	42
Västra Götaland	49	31	3	10	5	49	0	0	98
Värmland	16	4	0	0	0	3	0	2	9
Örebro	12	3	0	5	2	2	0	0	12
Västmanland	10	1	0	1	1	31	0	0	34
Dalarna	15	0	0	0	0	4	0	0	4
Gävleborg	10	1	0	0	0	0	0	0	1
Västernorrland	7	9	2	1	11	6	0	0	29
Jämtland	8	2	0	2	0	8	0	0	12
Västerbotten	15	11	0	5	10	0	0	0	26
Norrbottn	14	24	0	1	0	5	0	4	34
Totalt Sverige	290	196	5	111	38	287	2	7	796
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	39	0	39	5	58	0	0	141
12. Glesa landsbygdskommuner	53	46	4	13	3	41	1	2	110
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	12	0	0	7	10	0	4	33
21. Täta blandade kommuner	87	47	1	29	16	111	1	1	206
22. Glesa blandade kommuner	29	40	0	24	6	39	0	0	109
30. Storstadskommuner	26	12	0	6	1	28	0	0	47

Tabell 6L Antal beslut och antal områden där strandskyddet har upphävts under 2023. Det har i huvudsak varit upphävanden vid små sjöar och vattendrag (18 § 2). Halland och Dalarna har upphävt många fler områden än övriga länsstyrelser.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut, 18 § p 1	Antal områden, 18 § p 1	Antal beslut, 18 § p 2	Antal områden, 18 § p 2	Antal beslut, 18 § p 3a	Antal områden, 18 § p 3a	Antal beslut, 18 § p 3b	Antal områden, 18 § p 3b	Antal upphävda områden per kommun
Stockholm	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Uppsala	8	2	2	1	1	0	0	0	0	0,4
Södermanland	9	0	0	10	14	0	0	0	0	1,6
Östergötland	13	0	0	10	10	0	0	0	0	0,8
Jönköping	13	0	0	4	4	0	0	0	0	0,3
Kronoberg	8	2	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Kalmar	12	0	0	11	14	0	0	0	0	1,2
Gotland	1	1	1	1	1	0	0	0	0	2,0
Blekinge	5	5	4	2	2	0	0	0	0	1,2
Skåne	33	0	3	0	0	0	0	0	0	0,1
Halland	6	0	0	64	74	0	0	0	0	12,3
Västra Götaland	49	0	0	2	2	0	0	0	0	0,0
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Örebro	12	0	0	5	5	0	0	0	0	0,4
Västmanland	10	2	2	3	3	0	0	1	1	0,6
Dalarna	15	0	0	64	77	0	0	0	0	5,1
Gävleborg	10	0	0	17	17	0	0	0	0	1,7
Västernorrland	7	0	0	3	3	0	0	0	0	0,4
Jämtland	8	17	17	17	17	0	0	0	0	4,3
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Norrbottnen	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Totalt Sverige	290	22	25	229	265	0	0	0	0	0,9
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	5	5	93	101	0	0	0	0	1,3
12. Glesa landsbygdskommuner	53	13	12	38	41	0	0	0	0	1,0
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	0	0	12	17	0	0	0	0	1,1
21. Täta blandade kommuner	87	7	8	58	69	0	0	1	1	0,9
22. Glesa blandade kommuner	29	4	4	12	15	0	0	0	0	0,7
30. Storstadskommuner	26	0	0	1	1	0	0	0	0	0,0

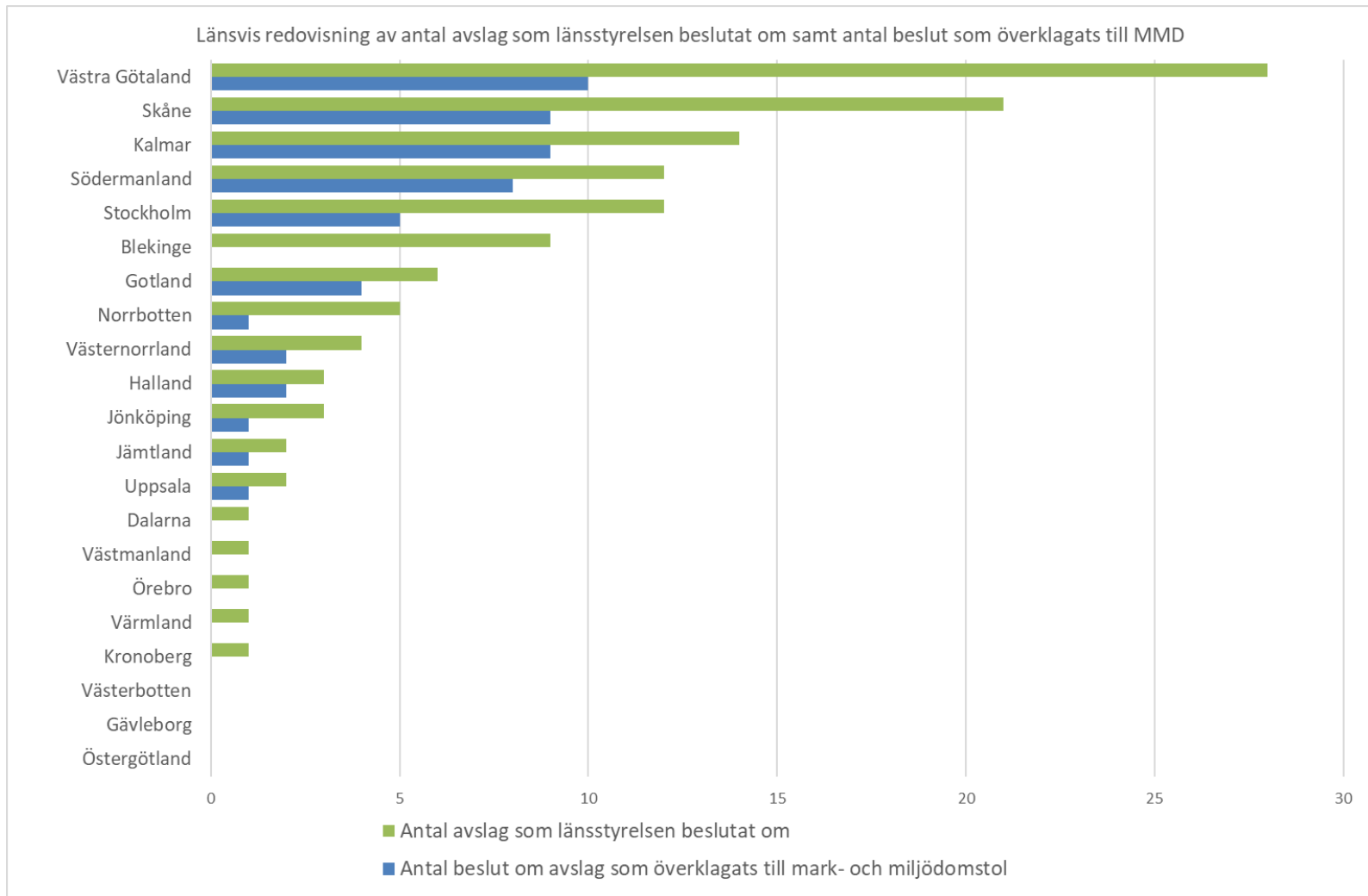
Figur 4 Länsstyrelsens beslut om att upphäva strandskyddet, fördelat på kommuntyper. Den största andelen upphävanden sker i tätortsnära landsbygdskommuner (39%) samt i täta blandade kommuner (28%).

Figur 5 Antal avslag som länsstyrelserna beslutat om 2023 och antal av länsstyrelsernas avslag som överklagats till mark- och miljödomstol (tabell 7L). Lite färre än hälften av avslagen överklagades.

Tabell 7L Antal avslag samt överklagade beslut om avslag. 42 % av det totala antalet avslag överklagades 2023. 5 länsstyrelser har fattat fler än 10 beslut om avslag.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som länsstyrelsen beslutat om	Antal beslut om avslag som överklagats till mark- och miljödomstol	Andel överklagade beslut
Stockholm	26	12	5	42%
Uppsala	8	2	1	50%
Södermanland	9	12	8	67%
Östergötland	13	0	0	-
Jönköping	13	3	1	33%
Kronoberg	8	1	0	0%
Kalmar	12	14	9	64%
Gotland	1	6	4	67%
Blekinge	5	9	0	0%
Skåne	33	21	9	43%
Halland	6	3	2	67%
Västra Götaland	49	28	10	36%
Värmland	16	1	0	0%
Örebro	12	1	0	0%
Västmanland	10	1	0	0%
Dalarna	15	1	0	0%
Gävleborg	10	0	0	-
Västernorrland	7	4	2	50%
Jämtland	8	2	1	50%
Västerbotten	15	0	0	-
Norrbotten	14	5	1	20%
Totalt Sverige	290	126	53	42%

Figur 6 Länsvís redovísning av antal avslag som länsstyrelsen beslutat om 2023 och antal avslag som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD), sortering efter antal beslutade avslag (tabell 7L). Länsstyrelsen i Västra Götaland har flest avslag (fler än 25 st). De flesta län har 5 avslagsbeslut eller färre.

Tabell 8L Antal tillsynsbeslut 2023 dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats. Västra Götaland och Skåne har fattat de flesta besluten. 6 länsstyrelser har inga tillsynsbeslut.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagande	Bostadshus inkl.	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ tillbyggnad ²	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/Stugor/Hotell	varav antal överklagande	Brygga/Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per län	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
Stockholm	26	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	2	
Uppsala	8	0	0	0	0	3	3	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	5	0	
Jönköping	13	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kalmar	12	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	
Gotland	1	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	13	0	18	0	
Blekinge	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	4	0	
Skåne	33	0	0	0	0	2	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	1	0	26	11	32	12
Halland	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Västra Götaland	49	0	0	0	0	5	3	0	0	12	6	0	0	0	0	0	0	0	21	16	38	25	
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dalarna	15	0	0	0	0	0	0	0	0	10	8	0	0	0	0	0	0	0	1	0	11	8	
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	
Västernorrland	7	0	0	0	0	2	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	4	
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Norrbottn	14	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	

² Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Förvarsanl, allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagande	Bostadshus inkl.	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/tillbyggnad ²	varav antal överklagande	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	varav antal överklagande	Brygga/Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per län	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
Totalt Sverige	290	0	0	0	0	16	9	1	0	44	24	0	0	1	0	2	0	1	0	69	30	134	63
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	0	0	0	0	3	1	0	0	13	9	0	0	0	0	0	0	0	0	16	5	32	15
12. Glesa landsbygdskommuner	53	0	0	0	0	4	2	1	0	12	5	0	0	0	0	1	0	0	0	22	6	40	13
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
21. Täta blandade kommuner	87	0	0	0	0	8	6	0	0	15	10	0	0	1	0	1	0	0	0	24	19	49	35
22. Glesa blandade kommuner	29	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6	0	10	0
30. Storstadskommuner	26	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0

Kommunernas strandskyddsbeslut 2023

Beslut om strandskyddsdispens

Kommuner kan besluta om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken. I Gotlands län är det länsstyrelsen som prövar de allra flesta dispenserna då hela kusten är skyddad som naturreservat. Region Gotland, som motsvarar en kommun, har dock möjlighet att besluta om dispens i andra delar av länet.

Tabell 1K. Under 2023 har kommunerna fattat 4273 beslut om dispenser (exklusive avslag). Statistik för antalet avslag redovisas i Tabell 8K. Tabell 1K redovisar att antalet kommunala medgivanden till dispenser som länsstyrelsen har överprövat enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken är 763, varav 450 helt eller delvis har upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 2K redovisas antalet kommunala medgivanden till dispenser enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken, uppdelade på olika typer av åtgärder. Antalet åtgärder som har fått dispens är 6045 st.

I tabellerna 3K och 4K redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) respektive för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 2.

Tabell 5K. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Under 2023 har kommunerna fattat flest beslut med hänvisning till det särskilda skälet enligt punkt 1 (att ett område redan är i anspråkstaget). Ungefär 6 % av åtgärderna har medgivits med stöd av LIS (18 d§). Uppgifter saknas i några fall och totalen avviker därför mot vad som visas i tabellerna 1K och 2K. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 6K redovisas dispenser från strandskyddet som medgivits av kommun och sedan upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3b § tredje stycket miljöbalken fördelat på åtgärd. Totalt har länsstyrelsen under 2023 upphävt 603 av de åtgärder som kommunen tidigare har medgivit. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

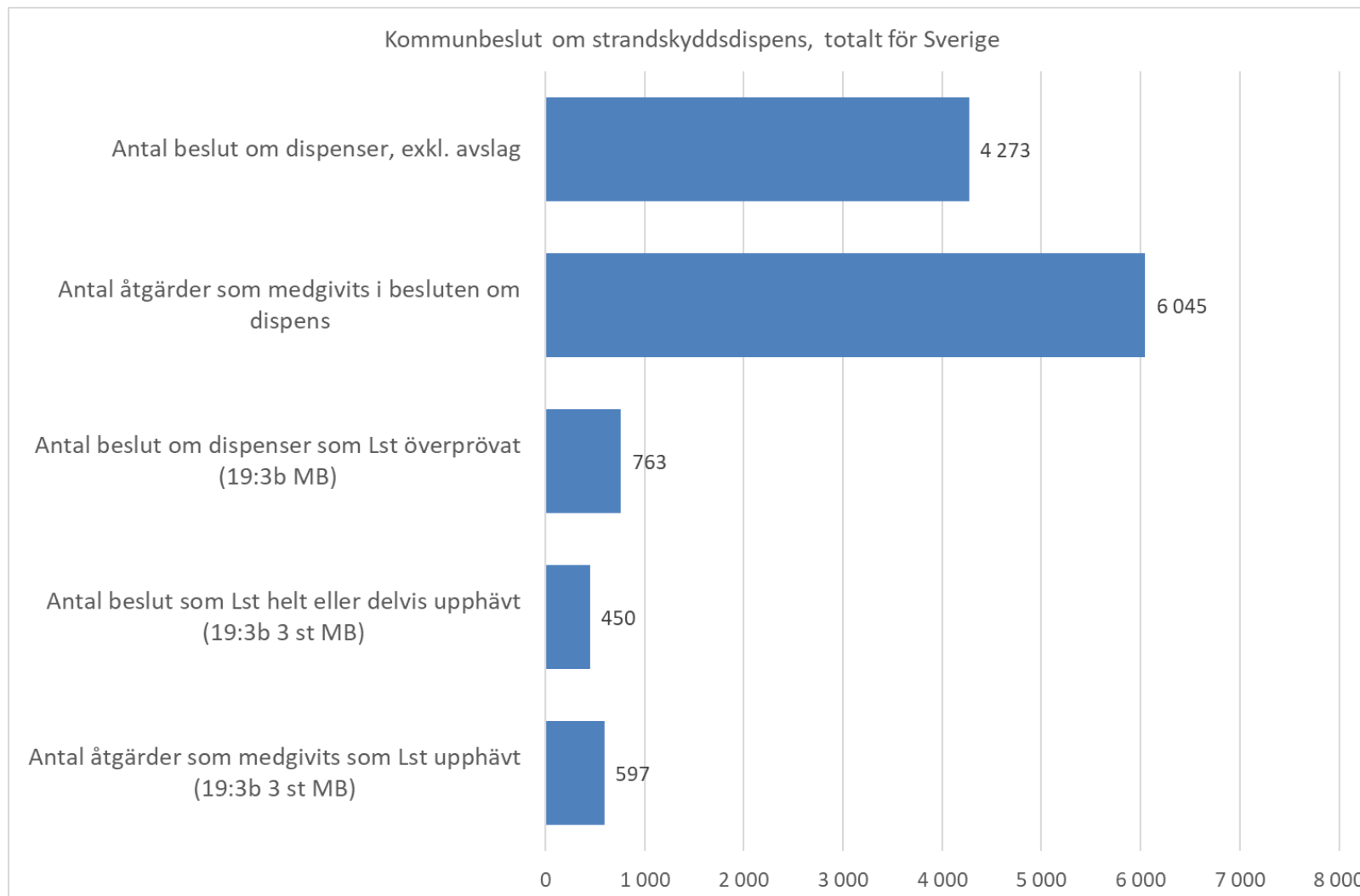
Tabell 7K. För de åtgärder som länsstyrelsen har upphävt dispensen, har kommunen angivit skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Tabellen redovisar vilka skäl för åtgärder som angetts för upphävda beslut. Uppgifter om särskilda skäl saknas för några åtgärder, varför totalsumman inte är samma som i tabell 6K. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 8K anges antalet kommunala beslut om avslag på ansökan om dispens från strandskyddet samt hur många som sedan har överklagats till länsstyrelsen, samt vidare till Mark- och miljödomstol. Kommunerna fattade totalt 266 beslut om avslag. 123 av dessa överklagades och länsstyrelsen ändrade besluten, och beviljade dispens, i 5 fall. Sammanlagt har 193 beslut med länsstyrelsen som andra instans sedan överklagats vidare till mark- och miljödomstol enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Flera kommuner anger att de avråder sökanden att ansöka om dispens när de ser att det kan bli svårt att få godkännande. Många kommuner har därför knappt några avslag.

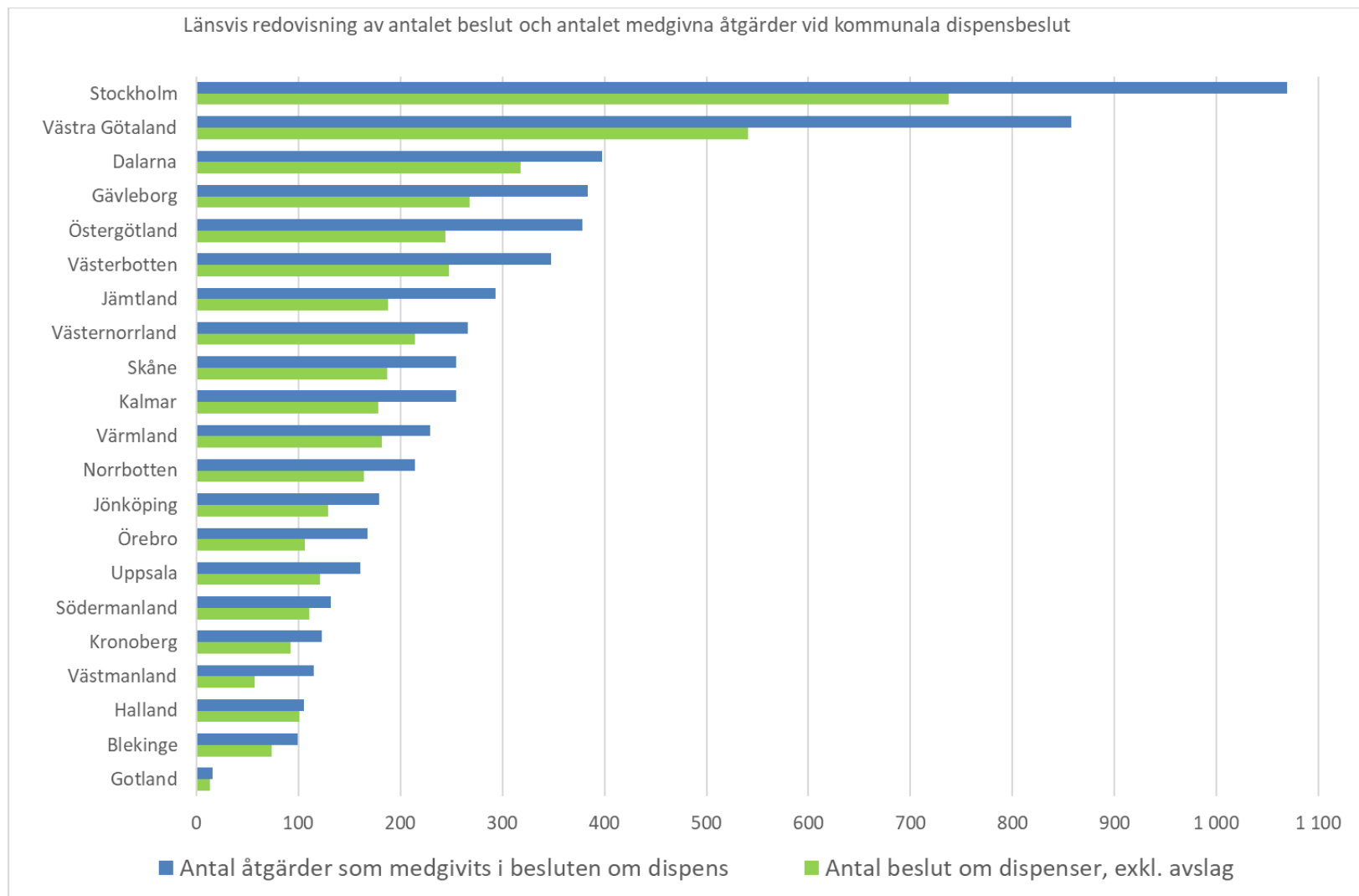
Tillsynsbeslut

I tabell 9K redovisas antal tillsynsbeslut under 2023. Kommunerna beslutade om totalt 374 tillsynsbeslut varav 122 överklagades. Antalet tillsynsärenden som kommunerna hanterar är fler än vad denna rapportering visar. Förelägganden är bara en liten del av den faktiska tillsynen som bedrivs. Många ärenden avslutas utan behov av föreläggande. Flera länsstyrelser får inte kopia på kommunernas tillsynsbeslut och underlaget måste därför begäras från kommunerna i samband med redovisningen. 13 kommuner har för 2023 inte lämnat detta underlag till länsstyrelsen.

Figurer och tabeller

Figur 7 Antal kommunbeslut om strandskyddsdispens (exklusive avslag), antal åtgärder som omfattats, antal beslut om dispenser som länsstyrelsen överprövat, antal beslut som länsstyrelsen helt eller delvis upphävt och antal åtgärder som medgivits och som länsstyrelsen upphävt, totalt för Sverige 2023.

Figur 8 Länsvis redovisning av antal dispensbeslut och antal åtgärder för dispens vid kommunbeslut om strandskydd, sorterad efter antal åtgärder. Flest dispenser har medgivits i Stockholms län med lite fler än 700 beslut och nära 1100 åtgärder. Inom de flesta län har färre än 300 kommunala beslut fattats under 2023.

Tabell 1K. Kommunernas beslut om strandskyddsdispens (exklusive avslag) 2023 redovisat per län. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga åtgärder angivits i tabellen. Flest dispenser och åtgärder medges i tätta blandade kommuner.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut om dispenser, exkl. avslag	Antal åtgärder som medgivits i besluten om dispens	Antal beslut om dispenser som Lst överprövat (19:3b MB)	Antal beslut som Lst helt eller delvis upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal åtgärder som medgivits som Lst upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal medgivna åtgärder per kommun
Stockholm	26	737	1 069	101	59	71	41
Uppsala	8	121	161	64	40	50	20
Södermanland	9	111	132	58	27	33	15
Östergötland	13	244	378	59	43	73	29
Jönköping	13	129	179	46	22	24	14
Kronoberg	8	92	123	7	4	3	15
Kalmar	12	178	255	12	7	12	21
Gotland	1	13	16	1	1	1	16
Blekinge	5	74	99	6	2	2	20
Skåne	33	187	255	81	67	65	8
Halland	6	101	105	18	9	9	18
Västra Götaland	49	541	858	80	47	76	18
Värmland	16	182	229	23	26	33	14
Örebro	12	106	168	26	10	19	14
Västmanland	10	57	115	5	0	0	12
Dalarna	15	318	398	38	15	21	27
Gävleborg	10	268	384	70	51	81	38
Västernorrland	7	214	266	10	5	5	38
Jämtland	8	188	293	36	2	2	37
Västerbotten	15	248	348	20	11	13	23
Norrbotten	14	164	214	2	2	4	15
Totalt Sverige	290	4 273	6 045	763	450	597	21
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	1103	1455	217	133	160	18
12. Glesa landsbygdskommuner	53	766	1114	165	94	135	21
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	215	303	17	6	8	20
21. Tätta blandade kommuner	87	1521	2238	273	159	206	26
22. Glesa blandade kommuner	29	434	588	58	41	60	20
30. Storstadskommuner	26	234	347	33	17	28	13

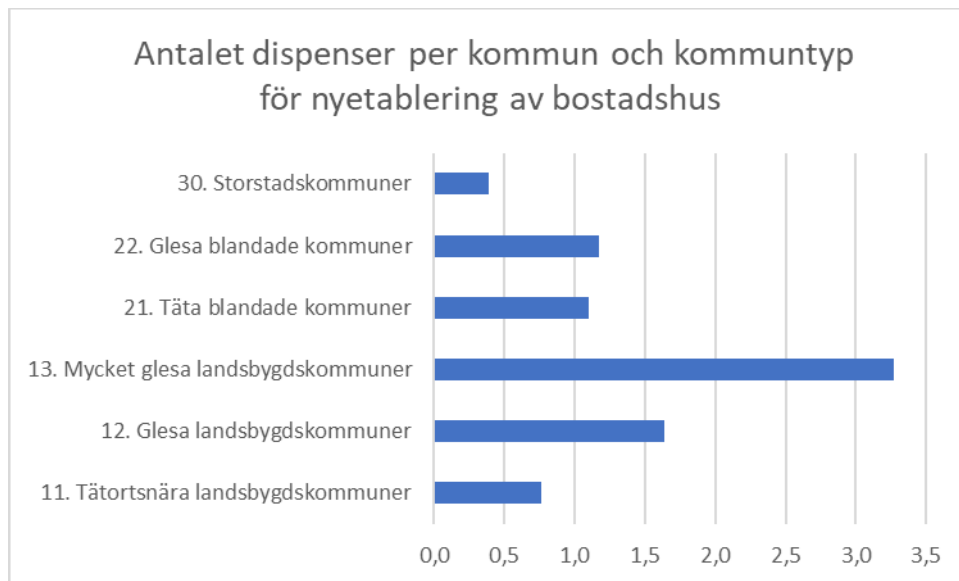
Tabell 2K. Åtgärder som beviljades dispens under 2023. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits per kommun enligt 7 kap. 18 § miljöbalken. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen. Den vanligaste åtgärden som beviljas dispens är komplementbyggnad eller tillbyggnad.

Län	Antal k:r	Bostadshus inkl. fritidshus	Komplementbyggnad/tillbyggnad ³	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	Brygga/Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs-anordningar	Väg/Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	120	445	15	150	94	5	29	10	201	1 069
Uppsala	8	10	63	3	44	12	2	1	5	21	161
Södermanland	9	18	51	0	3	29	0	4	8	19	132
Östergötland	13	34	126	2	73	81	1	15	5	41	378
Jönköping	13	39	65	4	12	15	1	6	3	34	179
Kronoberg	8	16	29	1	6	22	1	11	2	35	123
Kalmar	12	17	70	17	3	98	1	5	7	37	255
Gotland	1	2	4	0	0	6	0	2	0	2	16
Blekinge	5	19	29	16	4	17	0	4	2	8	99
Skåne	33	25	62	2	6	48	0	7	6	99	255
Halland	6	16	17	12	1	25	0	1	1	31	105
Västra Götaland	49	94	368	16	37	76	8	55	16	188	858
Värmland	16	43	83	1	21	15	0	4	7	55	229
Örebro	12	25	83	3	7	25	0	4	5	16	168
Västmanland	10	4	23	0	36	11	0	11	1	29	115
Dalarna	15	66	191	5	7	43	4	8	8	66	398
Gävleborg	10	60	171	5	14	55	1	21	6	51	384
Västernorrland	7	41	82	4	11	67	0	15	7	39	266
Jämtland	8	61	94	1	8	73	1	14	8	33	293
Västerbotten	15	86	149	0	18	39	3	21	3	29	348
Norrbottn	14	62	80	1	0	52	1	0	1	17	214
Totalt Sverige	290	858	2 285	108	461	903	29	238	111	1 051	6 045
											Antal per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	158	603	27	114	224	8	60	31	230	1 455
12. Glesa landsbygdskommuner	53	196	420	18	51	182	1	44	21	181	1 114
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	74	113	2	6	58	2	19	4	25	303
21. Täta blandade kommuner	87	319	819	26	236	289	9	79	38	422	2 237
22. Glesa blandade kommuner	29	84	244	30	25	100	6	11	10	78	588
30. Storstadskommuner	26	27	86	5	29	50	3	25	7	115	347

³ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Tabell 3K. Antalet dispenser 2023 per kommun enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken för nyetablering av bostadshus, både permanentboende och fritidsboende. Ersättningsbyggnader ingår inte. Totalt sett medgavs flest dispenser för nya hus i landsbygdskommuner.

Län	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Antal nyetableringar av bostadshus per kommun
Stockholm	26	42	1,6
Uppsala	8	7	0,9
Södermanland	9	0	0,0
Östergötland	13	7	0,5
Jönköping	13	15	1,2
Kronoberg	8	6	0,8
Kalmar	12	15	1,3
Gotland	1	6	6,0
Blekinge	5	6	1,2
Skåne	33	15	0,5
Halland	6	6	1,0
Västra Götaland	49	21	0,4
Värmland	16	22	1,4
Örebro	12	7	0,6
Västmanland	10	2	0,2
Dalarna	15	13	0,9
Gävleborg	10	14	1,4
Västernorrland	7	28	4,0
Jämtland	8	27	3,4
Västerbotten	15	49	3,3
Norrbotten	14	29	2,1
Totalt Sverige	290	337	1,2
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	61	0,8
12. Glesa landsbygdskommuner	53	87	1,6
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	49	3,3
21. Täta blandade kommuner	87	96	1,1
22. Glesa blandade kommuner	29	34	1,2
30. Storstadskommuner	26	10	0,4

Figur 9 Antal dispenser per kommun för nyetablering av bostadshus under 2023, uppdelat på kommuntyp. I mycket glesa landsbygdskommuner medgavs lite mer än 3 nya bostadshus per kommun.

Tabell 4K. Antalet dispenser per kommun enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken för nyetablering av brygga. Ersättningsbryggor ingår inte. Flest nya bryggor medgavs i tätå blandade kommuner och tätortsnära landsbygds kommuner.

Län	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bryggor	Antal nyetableringar av bryggor per kommun
Stockholm	26	47	1,8
Uppsala	8	23	2,9
Södermanland	9	2	0,2
Östergötland	13	11	0,8
Jönköping	13	5	0,4
Kronoberg	8	3	0,4
Kalmar	12	3	0,3
Gotland	1	0	0,0
Blekinge	5	3	0,6
Skåne	33	4	0,1
Halland	6	0	0,0
Västra Götaland	49	2	0,0
Värmland	16	13	0,8
Örebro	12	4	0,3
Västmanland	10	0	0,0
Dalarna	15	1	0,1
Gävleborg	10	10	1,0
Västernorrland	7	5	0,7
Jämtland	8	8	1,0
Västerbotten	15	18	1,2
Norrbottn	14	0	0,0
Totalt Sverige	290	162	0,6
11. Tätortsnära landsbygds kommuner	80	45	0,6
12. Glesa landsbygds kommuner	53	29	0,5
13. Mycket glesa landsbygds kommuner	15	6	0,4
21. Tätå blandade kommuner	87	56	0,6
22. Glesa blandade kommuner	29	14	0,5
30. Storstadskommuner	26	12	0,5

Tabell 5K. Skäl för de dispenser som kommunen beviljade 2023. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen. Det vanligaste skälet är att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften (18 c§ 1).

Län	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	744	11	69	60	183	2	0	1 069
Uppsala	8	78	9	39	5	27	0	3	161
Södermanland	9	77	1	12	0	40	2	0	132
Östergötland	13	164	7	33	61	106	0	7	378
Jönköping	13	109	5	17	8	23	0	17	179
Kronoberg	8	56	1	14	5	27	0	20	123
Kalmar	12	118	8	9	18	94	7	1	255
Gotland	1	3	1	1	2	4	0	0	11
Blekinge	5	53	1	4	2	34	1	4	99
Skåne	33	114	3	13	5	108	10	2	255
Halland	6	52	0	9	6	32	3	3	105
Västra Götaland	49	514	28	60	27	192	5	30	856
Värmland	16	158	10	11	3	28	2	16	228
Örebro	12	84	2	13	7	36	0	21	163
Västmanland	10	47	0	4	4	58	2	0	115
Dalarna	15	252	4	5	9	83	0	45	398
Gävleborg	10	222	18	31	8	75	0	30	384
Västernorrland	7	134	9	9	17	78	0	19	266
Jämtland	8	114	3	21	9	87	2	57	293
Västerbotten	15	181	32	30	2	71	4	28	348
Norrbotten	14	111	2	3	0	53	3	42	214
Totalt Sverige	290	3385	155	407	258	1439	43	345	6032
									Antal per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	840	31	101	62	359	9	53	18
12. Glesa landsbygdskommuner	53	587	34	80	37	225	15	125	21
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	112	20	17	2	83	0	69	20
21. Täta blandade kommuner	87	1335	56	143	116	508	8	72	26
22. Glesa blandade kommuner	29	336	10	33	23	151	7	26	20
30. Storstadskommuner	26	175	4	33	18	113	4	0	13

Tabell 6K. Antal upphävda åtgärder per län under 2023. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av kommunen och som länsstyrelsen sedan har upphävt enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga angivits i tabellen. Många beslut om komplementbyggnad/tillbyggnad upphävdes i Gävleborgs län.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostadshus inkl. fritidshus	Komplementbyggnad/tillbyggnad ⁴	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	Brygga / Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs-anordningar	Väg/Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	11	16	1	26	0	0	9	0	8	71
Uppsala	8	4	9	0	24	0	1	0	2	8	48
Södermanland	9	6	17	0	3	0	0	0	3	4	33
Östergötland	13	13	20	0	31	3	3	0	1	9	80
Jönköping	13	3	10	0	3	1	0	0	0	7	24
Kronoberg	8	1	0	0	0	0	0	0	0	3	4
Kalmar	12	1	3	4	1	1	1	0	0	1	12
Gotland	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Blekinge	5	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Skåne	33	17	14	2	4	2	0	0	2	24	65
Halland	6	3	2	0	0	0	0	1	1	2	9
Västra Götaland	49	14	32	0	10	1	2	0	1	16	76
Värmland	16	9	1	0	11	0	0	1	2	9	33
Örebro	12	5	11	0	0	0	0	0	1	2	19
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	4	5	0	5	0	5	0	0	2	21
Gävleborg	10	24	43	1	5	0	1	0	0	7	81
Västernorrland	7	0	1	0	4	0	0	0	0	0	5
Jämtland	8	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
Västerbotten	15	6	5	0	1	0	0	0	0	0	12
Norrbotten	14	2	2	0	0	0	0	0	0	0	4
Totalt Sverige	290	126	191	8	129	8	13	11	13	104	603

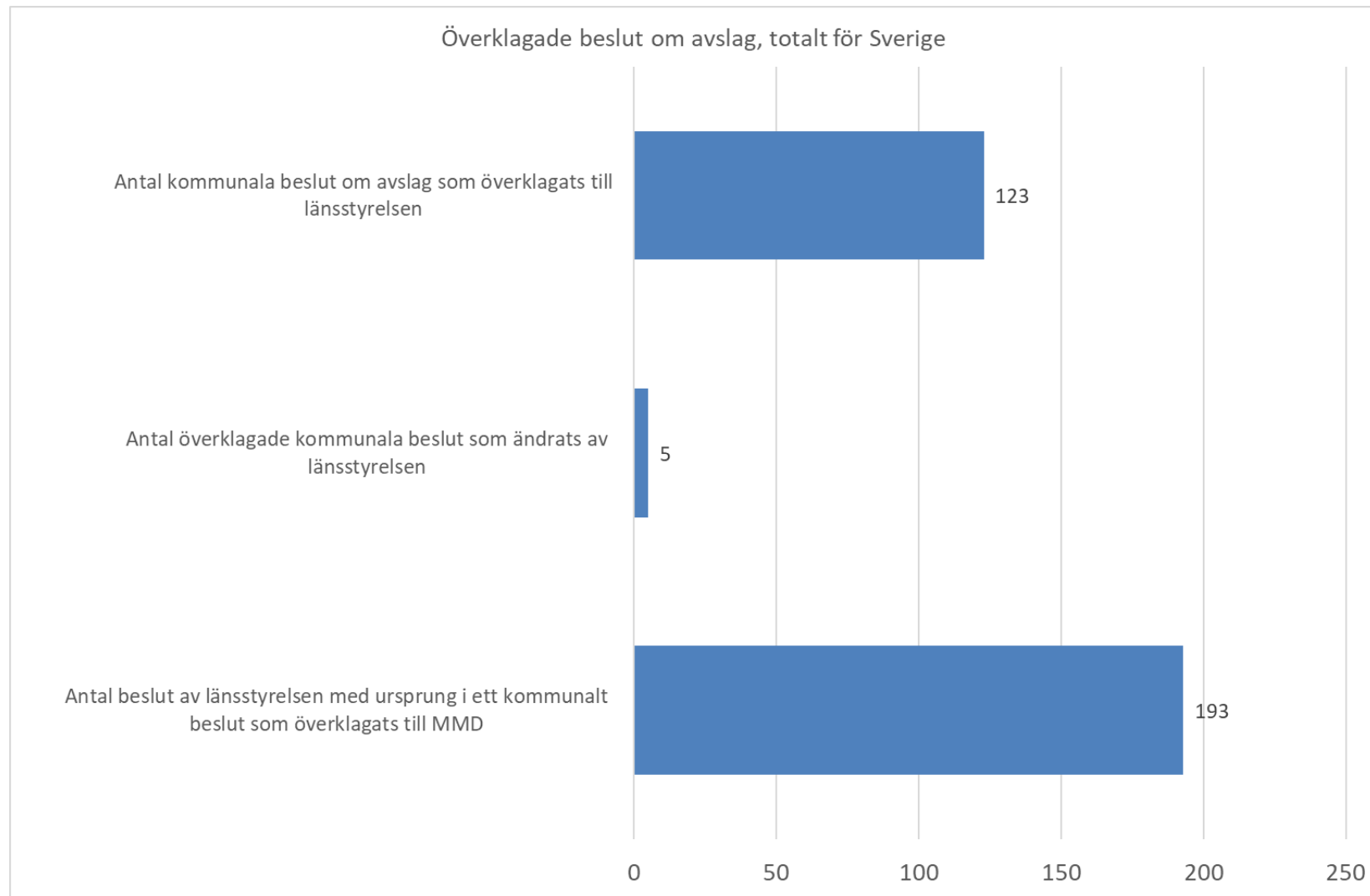
⁴ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad.

NATURVÅRDSVERKET

Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostads- hus inkl. fritidshus	Komplement- byggnad/ tillbyggnad ⁴	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga / Pir	Transformator- station, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs- anordningar	Väg/ Bro	Annat	Antal upphävda åtgärder per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	31	47	2	43	2	4	1	5	24	2,0
12. Glesa landsbygdskommuner	53	43	48	1	17	1	1	0	1	23	2,5
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	3	3	0	0	0	1	0	0	0	0,5
21. Täta blandade kommuner	87	34	61	1	59	3	2	1	6	46	2,4
22. Glesa blandade kommuner	29	10	28	4	5	2	5	0	0	7	2,1
30. Storstads- kommuner	26	5	4	0	5	0	0	9	1	4	1,1

Tabell 7K. Särskilda skäl för de åtgärder för vilka dispens upphävts. Angivna skäl av kommunen enligt 7 kap. 18 c § och 18 d § miljöbalken för de åtgärder för vilka dispens medgivits och som länsstyrelsen sedan upphävt enligt 19 kap. 3 b §. Uppgifter saknas för några åtgärder, totalsumman avviker därför med vad som visas i tabell 6K. Det är vanligast att dispenser med skäl 18c § p 1 upphävs (området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften).

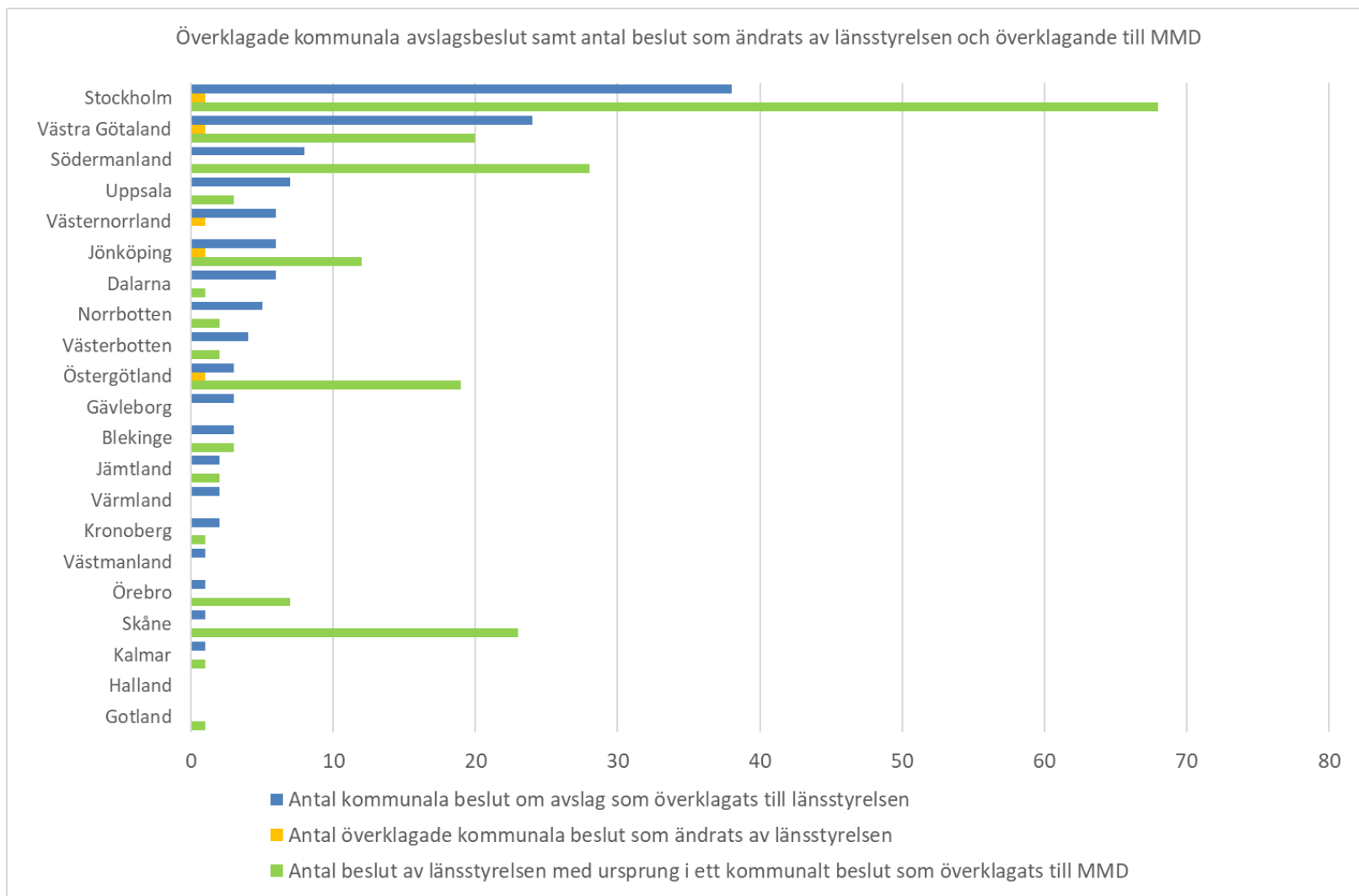
Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	37	4	17	5	6	2	0	71
Uppsala	8	16	1	23	1	7	0	0	48
Södermanland	9	23	0	5	0	5	0	0	33
Östergötland	13	33	4	35	2	6	0	0	80
Jönköping	13	16	1	5	0	1	0	1	24
Kronoberg	8	0	0	0	0	3	0	1	4
Kalmar	12	6	0	1	4	1	0	0	12
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	1	1	0	0	0	0	0	2
Skåne	33	29	2	6	1	15	10	2	65
Halland	6	6	0	0	1	0	1	0	9
Västra Götaland	49	50	3	9	4	4	1	3	74
Värmland	16	18	1	5	1	0	1	6	32
Örebro	12	8	1	1	0	1	0	8	19
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	8	0	8	0	2	0	3	21
Gävleborg	10	70	4	3	0	0	0	4	81
Västernorrland	7	2	0	1	0	0	0	2	5
Jämtland	8	1	0	0	1	0	0	0	2
Västerbotten	15	7	0	1	0	0	0	4	12
Norrbottnen	14	4	0	0	0	0	0	0	4
Totalt Sverige	290	335	22	120	20	51	15	34	598
									Antal upphävda åtgärder per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	74	6	45	6	16	0	11	2,0
12. Glesa landsbygdskommuner	53	91	7	14	2	3	11	5	2,5
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	5	0	1	0	0	0	1	0,5
21. Täta blandade kommuner	87	116	2	47	6	23	2	16	2,4
22. Glesa blandade kommuner	29	38	3	7	6	3	1	1	2,0
30. Storstadskommuner	26	11	4	6	0	6	1	0	1,1

Figur 10 Antal kommunala beslut om avslag, avslag som överklagats till länsstyrelsen, överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen och beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD), totalt för Sverige under 2023 (data i tabell 8K).

Tabell 8K. Överklagade beslut om avslag per län 2023. Antal kommunala avslag, antal som överklagades till länsstyrelsen, antal beslut där länsstyrelsen efter överklagande ändrat kommunens beslut och beviljat dispens. I sista kolumnen anges antal överklaganden till mark- och miljödomstol (MMD) av länsstyrelsens beslut som andra instans, alltså både efter länsstyrelsens prövning av överklagandet och efter länsstyrelsens upphävande enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Knappt hälften av kommunernas avslag överklagades men länsstyrelsen ändrade endast ett fåtal av dem.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som kommunen beslutat om	Antal kommunala beslut om avslag som överklagats till länsstyrelsen	Antal överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen	Antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till MMD
Stockholm	26	67	38	1	68
Uppsala	8	17	7	0	3
Södermanland	9	15	8	0	28
Östergötland	13	4	3	1	19
Jönköping	13	9	6	1	12
Kronoberg	8	11	2	0	1
Kalmar	12	6	1	0	1
Gotland	1	3	0	0	1
Blekinge	5	4	3	0	3
Skåne	33	18	1	0	23
Halland	6	0	0	0	0
Västra Götaland	49	57	24	1	20
Värmland	16	4	2	0	0
Örebro	12	1	1	0	7
Västmanland	10	7	1	0	0
Dalarna	15	13	6	0	1
Gävleborg	10	10	3	0	0
Västernorrland	7	7	6	1	0
Jämtland	8	2	2	0	2
Västerbotten	15	6	4	0	2
Norrbottnen	14	5	5	0	2
Totalt Sverige	290	266	123	5	193
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	46	13	1	39
12. Glesa landsbygdskommuner	53	48	22	2	25
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	2	3	0	3
21. Täta blandade kommuner	87	118	58	0	95
22. Glesa blandade kommuner	29	18	9	1	11
30. Storstadskommuner	26	34	18	1	20

Figur 11 Länsvis redovisning av antal kommunala avslag som överklagats till länsstyrelsen, antal överklagade avslag som ändrats av länsstyrelsen och antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD) under 2023, sorterad efter antal överklagade beslut. I Stockholm och Västra Götaland överklagas många av kommunens avslag men länsstyrelsen anser i de flesta fall att kommunens bedömning varit korrekt.

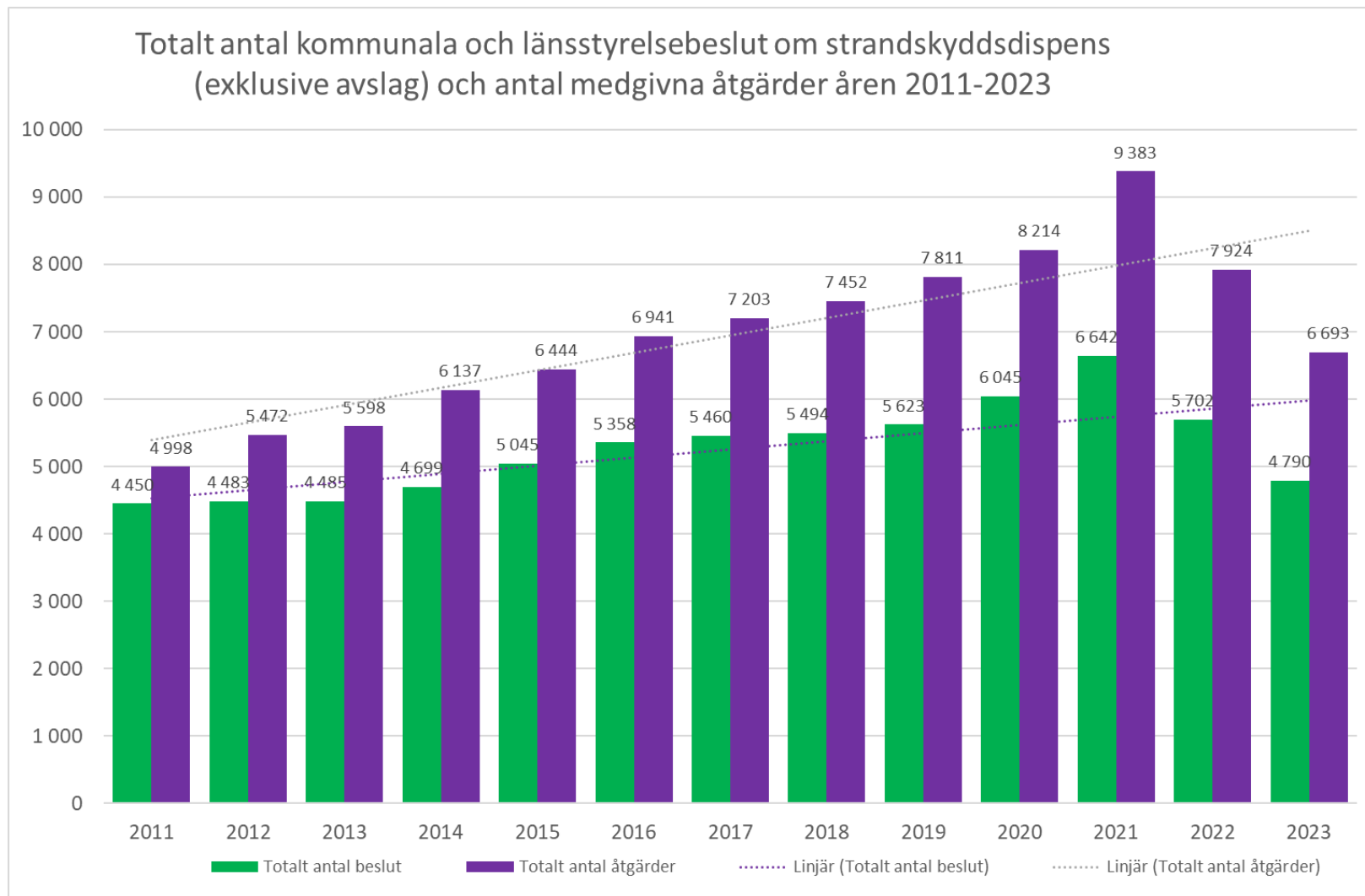
Tabell 9K. Antal beslut om föreläggande under 2023, per ändamål samt antal som har överklagats under året. Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad. Vanligast är förelägganden om brygga/pir samt andra åtgärder än de ändamål som är specificerade i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ tillbyggnad	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagande	Brygga/ Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftslivsanordningar	varav antal överklagande	Väg/ Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per län	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	10	4	28	5	2	0	38	16	7	0	1	0	1	0	1	0	21	6	109	31	
Uppsala	8	0	0	10	4	0	0	14	5	0	0	0	0	0	0	1	0	7	1	32	10	Uppgift saknas från 3 kommuner
Södermanland	9	0	0	2	2	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	13	13	Uppgift saknas från 1 kommuner
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	
Jönköping	13	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	3	1	
Kalmar	12	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	5	13	5	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	14	2	15	3	
Skåne	33	1	0	3	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	16	1	
Halland	6	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	5	2	
Västra Götaland	49	2	0	13	7	2	1	29	18	1	0	2	1	1	1	1	0	32	9	83	37	Uppgift saknas från 4 kommuner
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Örebro	12	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	
Västmanland	10	1	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	8	1	
Dalarna	15	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	1	
Gävleborg	10	0	0	1	1	0	0	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	4	4	
Västernorrland	7	0	0	1	0	1	0	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	4	1	9	2	
Jämtland	8	7	0	5	1	0	0	1	0	19	0	0	0	0	0	2	0	4	1	38	2	
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	1	1	7	3	11	5	Uppgift saknas från 5 kommuner
Norrbotten	14	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	3	0	
Totalt Sverige	290	24	5	69	23	8	1	110	50	27	0	4	3	5	2	6	1	121	37	374	122	Uppgift saknas från 13 kommuner

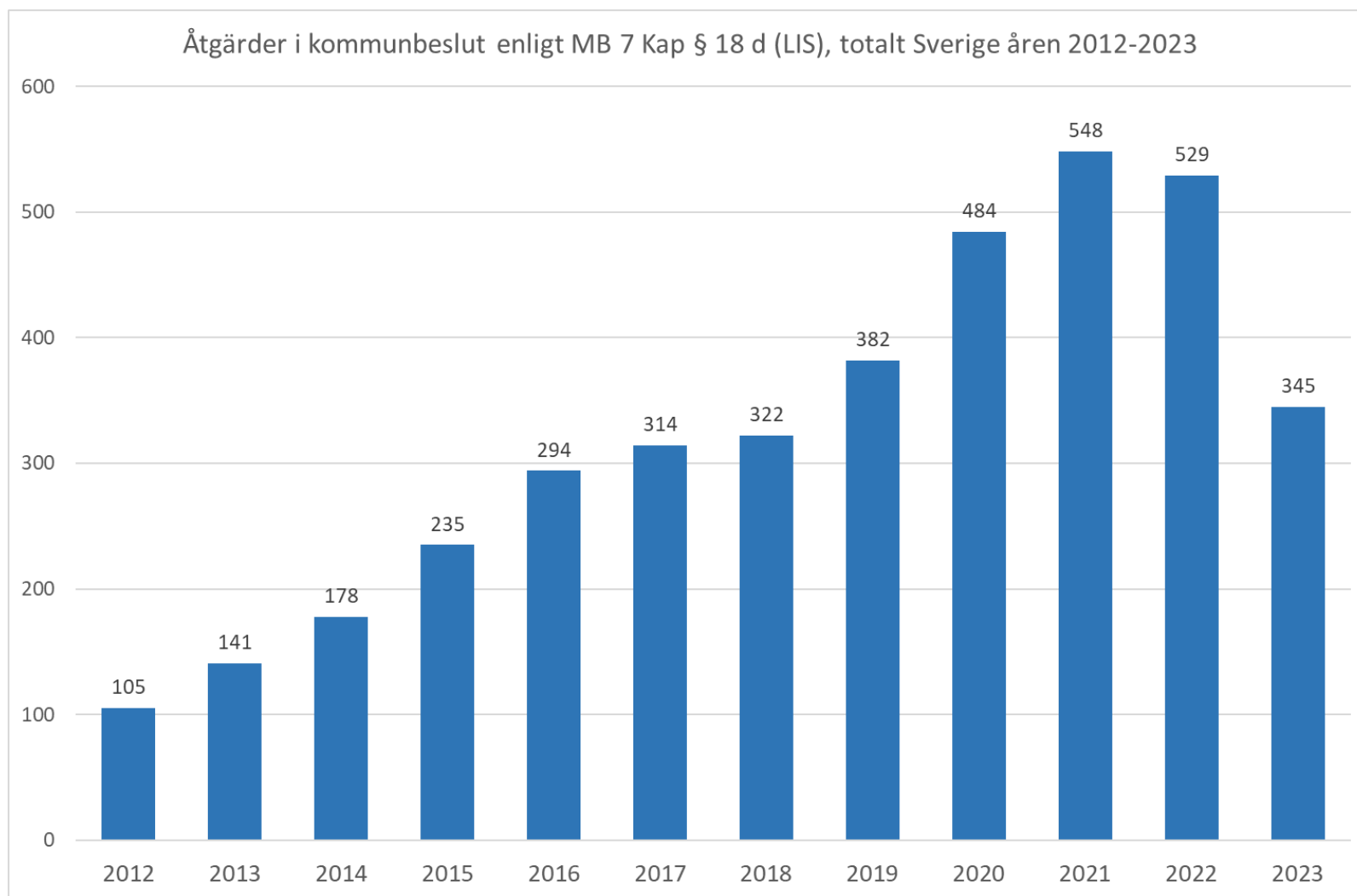
Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ tillbyggnad	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagande	Brygga/ Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Fritidslivsanordningar	varav antal överklagande	Väg/ Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per län	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen

11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	7	4	11	2	2	0	9	3	8	0	1	0	1	0	0	0	35	9	74	18	
12. Glesa landsbygdskommuner	53	4	0	16	5	7	0	11	4	3	0	0	0	1	0	1	1	20	8	63	18	
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	9	0	11	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	3	1	27	1	
21. Täta blandade kommuner	87	3	2	24	15	0	0	52	33	0	0	1	1	6	1	6	1	58	27	150	80	
22. Glesa blandade kommuner	29	0	0	0	0	3	2	3	1	0	0	0	0	1	1	0	0	21	14	28	18	
30. Storstadskommuner	26	6	3	13	3	0	0	17	6	1	0	0	0	4	1	3	0	19	5	63	18	

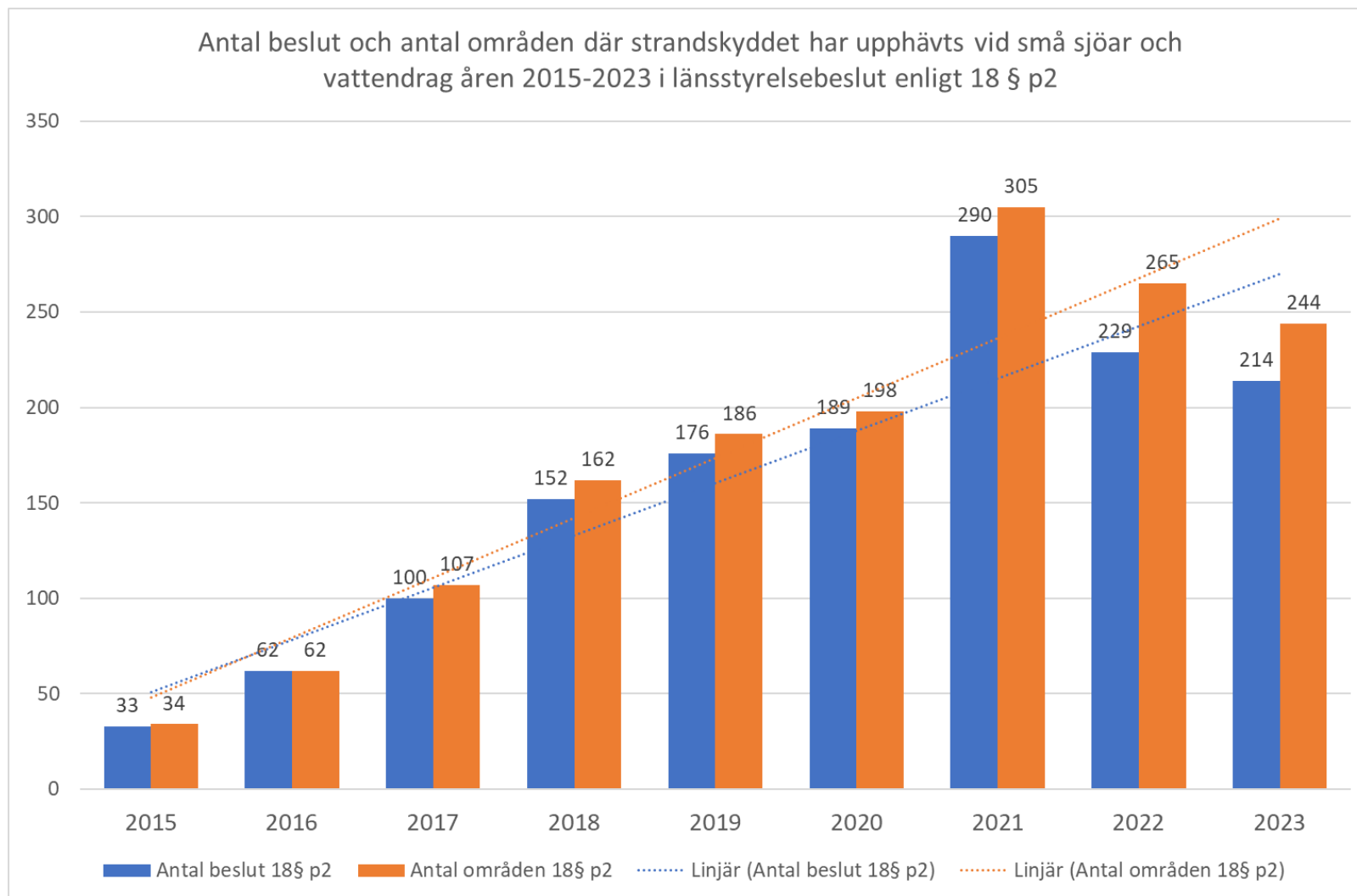
Jämförelser över flera år

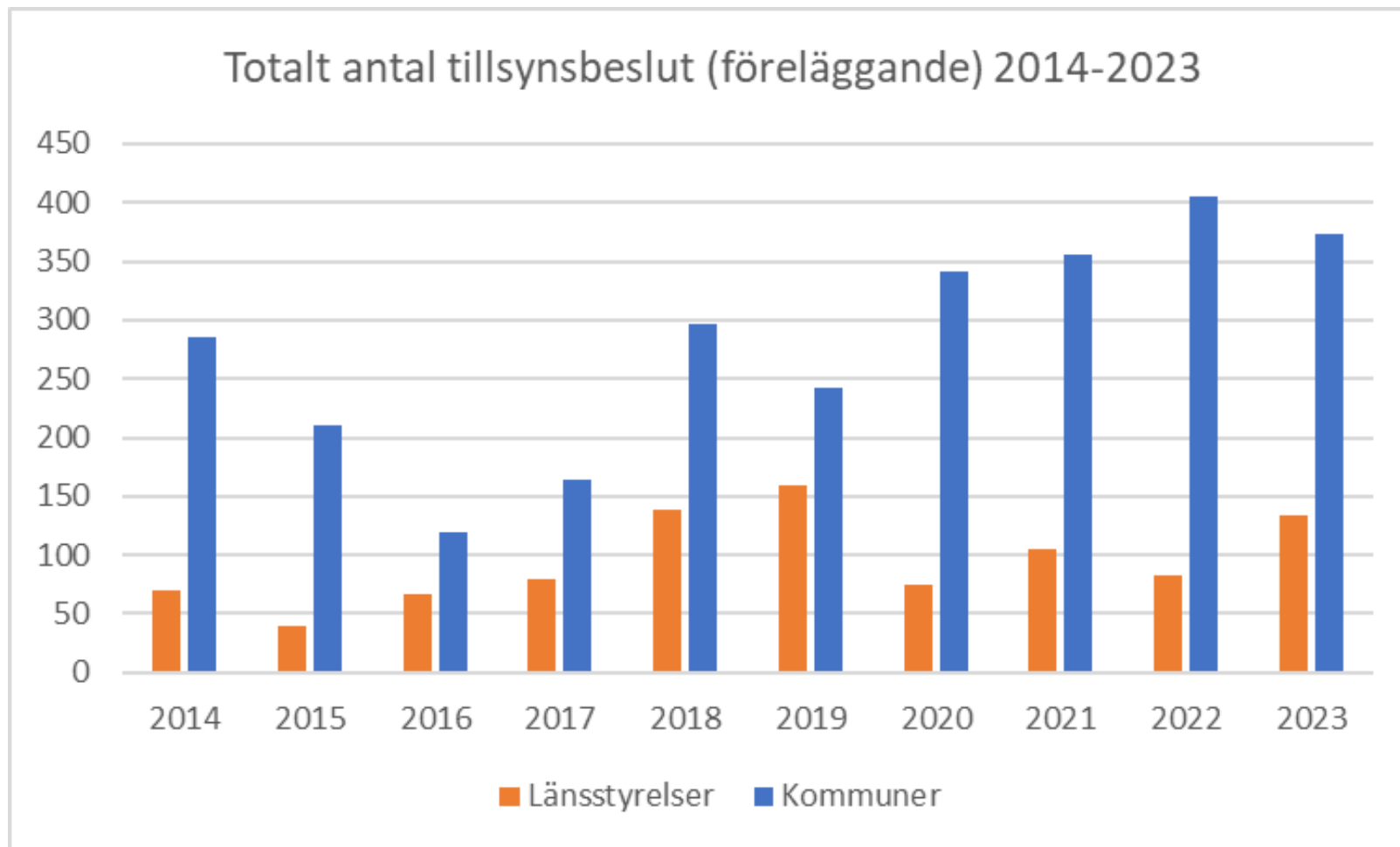
Figur 12 Antal beslut om dispenser och åtgärder från 2011 till 2023. Både antalet beslut och antalet åtgärder har minskat de senaste två åren.

Figur 13 Antal åtgärder i dispensbeslut med stöd av 7 kap. 18 d § miljöbalken (område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS) 2012-2023. Antal LIS-åtgärder har minskat kraftigt jämfört med tidigare år. Bestämmelsen om LIS i 7 kap. 18 d § trädde i kraft 1 feb 2010.

Figur 14 Antal beslut och områden där länsstyrelsen har upphävt strandskyddet vid en liten sjö eller ett litet vattendrag 2015–2023, samt trendlinjer för dessa. Under 2021 sågs en tydlig ökning men under 2022 och 2023 har antalet upphävanden minskat igen. Trenden är ändå tydligt uppåtgående på lång sikt. Bestämmelsen 18 § p 2 trädde i kraft den 1 augusti 2014.

Figur 15 Totalt antal tillsynsbeslut (förelägganden) om åtgärder inom strandskydd, beslutade av länsstyrelser och kommuner 2014-2023 (26 kap. 9 § miljöbalken). Länsstyrelserna visar 2023 en ökning i antal förelägganden, medan kommunerna har minskat något.

Appendix

Indelning av kommuner i olika typer enligt vissa geografiska egenskaper. Tillväxtverket använder främst en indelning i städer och landsbygder som har tagits fram gemensamt av olika statliga myndigheter⁵. Indelningen är uppdaterad 2021.

Indelning i sex kommuntyper (SL6)

11. Tätortsnära landsbygdskommuner (Tätortsnära landsbygdskommuner)
12. Glesa landsbygdskommuner (Landsbygdskommuner avlägset belägna)
13. Mycket glesa landsbygdskommuner (Mycket glesa landsbygdskommuner)
21. Täta blandade kommuner (Täta kommuner nära en stad)
22. Glesa blandade kommuner (Täta kommuner avlägset belägna)
30. Storstadskommuner (Storstadskommuner)

Beskrivning av de sex kommuntyperna

1. Landsbygdskommuner

11. Tätortsnära landsbygdskommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i rurala områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mindre än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

12. Glesa landsbygdskommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i rurala områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mer än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

13. Mycket glesa landsbygdskommuner: Hela befolkningen bor i rurala områden. Hela befolkningen har mer än 90 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

2. Blandade kommuner

21. Täta blandade kommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i urbana områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mindre än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

22. Glesa blandade kommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i urbana områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mer än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

3. Storstadskommuner

30. Storstadskommuner: Mer än 80 procent av befolkningen bor i urbana områden och har tillsammans med angränsande kommuner en samlad folkmängd på minst 500 000 invånare.

⁵ Statistik städer och landsbygder - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)

Tabell A. Kategorisering av landets 290 kommuner enligt indelningsmodellen ovan.

Län	Kommun	SL6
Stockholm	Botkyrka	Storstadskommuner
Stockholm	Danderyd	Storstadskommuner
Stockholm	Ekerö	Tätortsnära landsbygdskommuner
Stockholm	Haninge	Storstadskommuner
Stockholm	Huddinge	Storstadskommuner
Stockholm	Järfälla	Storstadskommuner
Stockholm	Lidingö	Storstadskommuner
Stockholm	Nacka	Storstadskommuner
Stockholm	Norrtälje	Tätortsnära landsbygdskommuner
Stockholm	Nykvarn	Täta blandade kommuner
Stockholm	Nynäshamn	Tätortsnära landsbygdskommuner
Stockholm	Salem	Storstadskommuner
Stockholm	Sigtuna	Storstadskommuner
Stockholm	Sollentuna	Storstadskommuner
Stockholm	Solna	Storstadskommuner
Stockholm	Stockholm	Storstadskommuner
Stockholm	Sundbyberg	Storstadskommuner
Stockholm	Södertälje	Storstadskommuner
Stockholm	Tyresö	Storstadskommuner
Stockholm	Täby	Storstadskommuner
Stockholm	Upplands Väsby	Storstadskommuner
Stockholm	Upplands-Bro	Storstadskommuner
Stockholm	Vallentuna	Täta blandade kommuner
Stockholm	Vaxholm	Täta blandade kommuner
Stockholm	Värmdö	Täta blandade kommuner
Stockholm	Österåker	Täta blandade kommuner
Uppsala	Enköping	Täta blandade kommuner
Uppsala	Heby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Uppsala	Håbo	Täta blandade kommuner
Uppsala	Knivsta	Täta blandade kommuner
Uppsala	Tierp	Tätortsnära landsbygdskommuner
Uppsala	Uppsala	Täta blandade kommuner
Uppsala	Älvkarleby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Uppsala	Östhammar	Tätortsnära landsbygdskommuner
Södermanland	Eskilstuna	Täta blandade kommuner
Södermanland	Flen	Tätortsnära landsbygdskommuner
Södermanland	Gnesta	Täta blandade kommuner

Län	Kommun	SL6
Södermanland	Katrineholm	Täta blandade kommuner
Södermanland	Nyköping	Täta blandade kommuner
Södermanland	Oxelösund	Täta blandade kommuner
Södermanland	Strängnäs	Täta blandade kommuner
Södermanland	Trosa	Tätortsnära landsbygdskommuner
Södermanland	Vingåker	Glesa landsbygdskommuner
Östergötland	Boxholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Finspång	Täta blandade kommuner
Östergötland	Kinda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Linköping	Täta blandade kommuner
Östergötland	Mjölby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Motala	Täta blandade kommuner
Östergötland	Norrköping	Täta blandade kommuner
Östergötland	Söderköping	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Vadstena	Täta blandade kommuner
Östergötland	Valdemarsvik	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Ydre	Glesa landsbygdskommuner
Östergötland	Åtvidaberg	Täta blandade kommuner
Östergötland	Ödeshög	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jönköping	Aneby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jönköping	Eksjö	Täta blandade kommuner
Jönköping	Gislaved	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Gnosjö	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Habo	Täta blandade kommuner
Jönköping	Jönköping	Täta blandade kommuner
Jönköping	Mullsjö	Täta blandade kommuner
Jönköping	Nässjö	Täta blandade kommuner
Jönköping	Sävsjö	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Tranås	Glesa blandade kommuner
Jönköping	Vaggeryd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jönköping	Vetlanda	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Värnamo	Täta blandade kommuner
Kronoberg	Alvesta	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Lessebo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Ljungby	Täta blandade kommuner
Kronoberg	Markaryd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Tingsryd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Uppvidinge	Tätortsnära landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Kronoberg	Växjö	Täta blandade kommuner
Kronoberg	Älmhult	Täta blandade kommuner
Kalmar	Borgholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Emmaboda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Hultsfred	Glesa landsbygdskommuner
Kalmar	Högsby	Glesa landsbygdskommuner
Kalmar	Kalmar	Täta blandade kommuner
Kalmar	Mönsterås	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Mörbylånga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Nybro	Täta blandade kommuner
Kalmar	Oskarshamn	Glesa blandade kommuner
Kalmar	Torsås	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Vimmerby	Glesa blandade kommuner
Kalmar	Västervik	Glesa blandade kommuner
Gotland	Gotland	Glesa landsbygdskommuner
Blekinge	Karlshamn	Glesa blandade kommuner
Blekinge	Karlskrona	Glesa blandade kommuner
Blekinge	Olofström	Glesa blandade kommuner
Blekinge	Ronneby	Glesa landsbygdskommuner
Blekinge	Sölvesborg	Glesa landsbygdskommuner
Skåne	Bjuv	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Bromölla	Glesa blandade kommuner
Skåne	Burlöv	Storstadskommuner
Skåne	Båstad	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Eslöv	Täta blandade kommuner
Skåne	Helsingborg	Täta blandade kommuner
Skåne	Hässleholm	Glesa landsbygdskommuner
Skåne	Höganäs	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Hörby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Höör	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Klippan	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Kristianstad	Glesa blandade kommuner
Skåne	Kävlinge	Täta blandade kommuner
Skåne	Landskrona	Täta blandade kommuner
Skåne	Lomma	Storstadskommuner
Skåne	Lund	Storstadskommuner
Skåne	Malmö	Storstadskommuner
Skåne	Osby	Glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Skåne	Perstorp	Täta blandade kommuner
Skåne	Simrishamn	Glesa landsbygdskommuner
Skåne	Sjöbo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Skurup	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Staffanstorps	Storstadskommuner
Skåne	Svalöv	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Svedala	Täta blandade kommuner
Skåne	Tomelilla	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Trelleborg	Täta blandade kommuner
Skåne	Vellinge	Täta blandade kommuner
Skåne	Ystad	Täta blandade kommuner
Skåne	Åstorp	Täta blandade kommuner
Skåne	Ängelholm	Täta blandade kommuner
Skåne	Örkelljunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Östra Göinge	Glesa landsbygdskommuner
Halland	Falkenberg	Täta blandade kommuner
Halland	Halmstad	Täta blandade kommuner
Halland	Hylte	Tätortsnära landsbygdskommuner
Halland	Kungsbacka	Tätortsnära landsbygdskommuner
Halland	Laholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Halland	Varberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Ale	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Alingsås	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Bengtsfors	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Bollebygd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Borås	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Dals-Ed	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Essunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Falköping	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Färgelanda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Grästorp	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Gullspång	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Göteborg	Storstadskommuner
Västra Götaland	Götene	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Herrljunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Hjo	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Härryda	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Karlsborg	Glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Västra Götaland	Kungälv	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Lerum	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Lidköping	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Lilla Edet	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Lysekil	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Mariestad	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Mark	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Mellerud	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Munkedal	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Mölnadal	Storstadskommuner
Västra Götaland	Orust	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Partille	Storstadskommuner
Västra Götaland	Skara	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Skövde	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Sotenäs	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Stenungsund	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Strömstad	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Svenljunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Tanum	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Tibro	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Tidaholm	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Tjörn	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Tranemo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Trollhättan	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Töreboda	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Uddevalla	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Ulricehamn	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Vara	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Vårgårda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Vänersborg	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Åmål	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Öckerö	Glesa blandade kommuner
Värmland	Arvika	Glesa blandade kommuner
Värmland	Eda	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Filipstad	Täta blandade kommuner
Värmland	Forshaga	Täta blandade kommuner
Värmland	Grums	Tätortsnära landsbygdskommuner
Värmland	Hagfors	Glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Värmland	Hammarö	Täta blandade kommuner
Värmland	Karlstad	Täta blandade kommuner
Värmland	Kil	Täta blandade kommuner
Värmland	Kristinehamn	Täta blandade kommuner
Värmland	Munkfors	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Storfors	Tätortsnära landsbygdskommuner
Värmland	Sunne	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Säffle	Täta blandade kommuner
Värmland	Torsby	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Årjäng	Glesa landsbygdskommuner
Örebro	Askersund	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Degerfors	Täta blandade kommuner
Örebro	Hallsberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Hällefors	Glesa landsbygdskommuner
Örebro	Karlskoga	Täta blandade kommuner
Örebro	Kumla	Täta blandade kommuner
Örebro	Laxå	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Lekeberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Lindesberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Ljusnarsberg	Glesa landsbygdskommuner
Örebro	Nora	Täta blandade kommuner
Örebro	Örebro	Täta blandade kommuner
Västmanland	Arboga	Täta blandade kommuner
Västmanland	Fagersta	Glesa blandade kommuner
Västmanland	Hallstahammar	Täta blandade kommuner
Västmanland	Kungsör	Täta blandade kommuner
Västmanland	Köping	Täta blandade kommuner
Västmanland	Norberg	Glesa landsbygdskommuner
Västmanland	Sala	Täta blandade kommuner
Västmanland	Skinnskatteberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västmanland	Surahammar	Täta blandade kommuner
Västmanland	Västerås	Täta blandade kommuner
Dalarna	Avesta	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Borlänge	Täta blandade kommuner
Dalarna	Falun	Täta blandade kommuner
Dalarna	Gagnef	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Hedemora	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Leksand	Tätortsnära landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Dalarna	Ludvika	Täta blandade kommuner
Dalarna	Malung-Sälen	Mycket glesa landsbygdskommuner
Dalarna	Mora	Glesa blandade kommuner
Dalarna	Orsa	Glesa landsbygdskommuner
Dalarna	Rättvik	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Smedjebacken	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Säter	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Vansbro	Glesa landsbygdskommuner
Dalarna	Älvdalen	Mycket glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Bollnäs	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Gävle	Täta blandade kommuner
Gävleborg	Hofors	Täta blandade kommuner
Gävleborg	Hudiksvall	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Ljusdal	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Nordanstig	Tätortsnära landsbygdskommuner
Gävleborg	Ockelbo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Gävleborg	Ovanåker	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Sandviken	Täta blandade kommuner
Gävleborg	Söderhamn	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Härnösand	Täta blandade kommuner
Västernorrland	Kramfors	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Sollefteå	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Sundsvall	Täta blandade kommuner
Västernorrland	Timrå	Täta blandade kommuner
Västernorrland	Ånge	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Örnsköldsvik	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Berg	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Bräcke	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Härjedalen	Mycket glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Krokom	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jämtland	Ragunda	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Strömsund	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Åre	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Östersund	Täta blandade kommuner
Västerbotten	Bjurholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Dorotea	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Lycksele	Glesa blandade kommuner
Västerbotten	Malå	Mycket glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Västerbotten	Nordmaling	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Norsjö	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Robertsfors	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Skellefteå	Glesa blandade kommuner
Västerbotten	Sorsele	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Storuman	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Umeå	Täta blandade kommuner
Västerbotten	Vilhelmina	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Vindeln	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Vännäs	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Åsele	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Arjeplog	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Arvidsjaur	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Boden	Täta blandade kommuner
Norrbottn	Gällivare	Glesa blandade kommuner
Norrbottn	Haparanda	Glesa blandade kommuner
Norrbottn	Jokkmokk	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Kalix	Glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Kiruna	Glesa blandade kommuner
Norrbottn	Luleå	Täta blandade kommuner
Norrbottn	Pajala	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Piteå	Täta blandade kommuner
Norrbottn	Älvsbyn	Glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Överkalix	Glesa landsbygdskommuner
Norrbottn	Övertorneå	Mycket glesa landsbygdskommuner

Tabell B. Antal kommuner per kategori.

Kod	Namn	Antal kommuner
SL6	11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80
SL6	12. Glesa landsbygdskommuner	53
SL6	13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15
SL6	21. Täta blandade kommuner	87
SL6	22. Glesa blandade kommuner	29
SL6	30. Storstadskommuner	26